

Szerkesztő:

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

József főherceg-utj.

Sürgönycim: Közöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Félsz évre — — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Négyed évre — — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Prédikáció díjazás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 8 Lei

VASÁRNAP — — — 8 Lei

Előfizésben 50 Sántával többlet.

Apponyi nagy beszédet mondott ma Genfben

„Nem kell féltetni a békét tőlünk”. — Törölni kell a háború gondolatát is. — Az osztrák kancellár felszólalása.

Ma délután az európai egyesült államok ügyével foglalkozott a Népszövetség.

Genfben jelentik: A népszövetségi közgyűlés mai ülésén Apponyi Albert gróf tartott általános figyelem közepette nagy beszédet. A döntőbírói eljárásról beszéve kijelentette, hogy fontosnak tartja, hogy a döntőbírói eljárás megfelelő tekintélyt és végrehajtást biztosítson ítéletének. A kisebbségi kérdésben csatlakozik Stresemann dr. álláspontjához. Ezután a leszerelés kérdésre tért át. Kijelentette, hogy a magyar nemzet nap-nap után érzi azt a megaláztatást és bizonytalanságot, amely azáltal áll elő, hogy a környező államok nem szereltek le.

— Nem szabad megengedni, — mondotta — hogy az ifjú lelkekbe gyűlöletet csepegtessenek be. A nemzetek közötti viszonyt az igazság alapjára kell helyezni és törölni kell a háború gondolatát is.

Magyarországról beszéve Apponyi kijelentette:

— Nem kell féltetni a békét tőlünk, akik őszintén megmondjuk, hogy nem vagyunk megelégedve a mai helyzettel s meg akarjuk változtatni a mostani állapotokat. Mi békés uton akarjuk ezt rendezni és meg vagyunk győződve arról, hogy ezeket a változásokat a jövőben a szükségszerűség fogja magával hozni. Láttam a francia császárság összeomlását, a német császárság összeomlását, az osztrák-magyar monarchia eltűnését, pedig ezeket örökéletűeknek gondolták. Éppen így fogja a szükségszerűség a jelenlegi állapotokat is megszüntetni.

Apponyi után Trygger szólalt fel, aki a Népszövetség gazdasági tevékenységéről beszélt, majd Balodis lett delegátus fejtette a döntőbíráskodás fontosságát.

A plenáris ülésén dr. Stresemann osztrák kancellár cáfolja a vliagsajtóban megjelent híreszteléseket Ausztria belpolitikájával kapcsolatban. Kijelenti, hogy Ausztria a legmesszebbmenőleg támogatja a döntőbírói elvét. Ezután rátér a leszerelés kérdésére, amelynek megoldását halaszthatatlannak tartja. Majd a kisebbségi kérdéssel s Európa szociális és gazdasági viszonyaival foglalkozik.

Graham angol kereskedelemügyi miniszter a Népszövetség mai ülésén nemzetközi értekezletet kért egybehívni a vámsorompók lebontására, illetve a vámok csökkentésére.

Walkó Lajos magyar külügyminiszter ma hosszas tanácskozást folytatott Henderson angol külügyminiszterrel.

Genfben jelentik: A ma délutáni népszövetségi

ülésein az európai egyesült államok kérdése került napirendre. Henderson angol külügyminiszter azt fejtegeti, könnyen felmerülhet az a gyanú, hogy ez a gazdasági szerve-

vezkedés Amerika ellen irányul. Javasolja, hogy jelöljenek ki egy várost, hol az egyesült államok ügyeit letárgyalják. Briand javasolja, hogy ezt a kérdést Genfben, a Népszövetség keretén belül kell elintézni. Stresemann indítványozza, hogy Briand készítsen egy emlékiratot, amelyben tökéletesen körvonaloznia kell az Európai Egyesült-Államok szervezését, amelynek nem szabad másnak lennie, mint gazdasági szervezetnek. Az ülés elfogadta a javaslatot.

A liberálisok többszázezer embert akarnak felvonultatni bucuresti-i nagygyűlésükre.

Angheliescu kritikája a kormány eddigi munkájáról.

Bucurestiből jelentik: Angheliescu volt közoktatásügyi miniszter intervjút adott a „Lupta”-nak a kormánypárti lapoknak ama hírével kapcsolatban, hogy a liberálisok 300 ezer embert fognak felvonultatni bucuresti-i nagygyűlésükre.

Angheliescu kijelentette, hogy mindig helyt áll azért, amit mondott. A liberális párt buzeui gyűlésén bejelentette, hogy a liberálisok többszázezer embert fognak felvonultatni Bucurestibe. Ha a nemzeti-parasztpárt annak idején 50—60 ezer embert vonultatott fel, akkor most a liberálisok sokkal nagyobb tömeg felett rendelkeznek, mert a nép széles rétegei látják, hogy a kormány nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. A nemzeti-parasztpárt azt ígérte, hogy le fogja szállítani az adókat, ezzel szemben a helyzet az, hogy most már a parasztok földjeit is el akarják venni az adóterhelésért. A kormány azt ígérte, hogy leszállítja a tisztviselők létszámát, ezzel szemben megrövidítették a korhatárt és ezáltal rendkívül megerősítették a nyugdíjalapot, viszont a nyugdíjazott tisztviselők helyett újakat neveztek ki, akik távolról sem tudják munkájukat úgy ellátni, mint a nyugdíjba küldött régi tisztviselők. A nemzeti-parasztpárt forradalmasítani akarja az ország közállapotait, ahelyett, hogy a természetes fejlődés útjára térne.

Nálunk mindent jól meg kell fontatni — mondta Angheliescu — mielőtt új alapokra térnénk át. A régi Románia evolúciója azért volt olyan gyors és egyenes, mert a két kormányzópárt: a liberálisok és a konzervatívok között valóságos eszmei fegyverbarátság állott fenn, még ha fel is váltották egymást a kormányon.

Az iskolakérdésről szólva, Angheliescu támadta a kormányt, amely számos liceumot és tanítóképzőt megszüntetett, viszont helyettük újakat volt kénytelen felállítani. Szerinte a kormány elhanyagolja a nemzeti érdekeket, amikor Erdélyben leszállította a román iskolák számát. Végül kijelentette Angheliescu, hogy a sajtónak kötelessége volna vizsgálatot tartani az ország különböző részeiben, hogy megállapítsa, mennyire elégedetlen a nép a mai állapotokkal.

Diplomáciai bonyodalom Mironescu külügyminiszter nyilatkozata körül.

A külügyminiszter szerint Romániának nincs elvi kifogása az Anschluss ellen. — A cseh sajtó támadása Románia ellen.

Prágából jelenti tudósítónk: Kísántant hivatalos körökben kínos feltűnést keltett Mironescu külügyminiszternek a Neues Wiener Journal című bécsi lapban megjelent nyilatkozata, amely szerint Romániának nincs elvi kifogása az ellen, hogy Ausztria, ha érdekei úgy kívánják, Németországhoz csatlakozhassék.

A csehszlovák kormányhoz közelálló körök Mironescu nyilatkozatát úgy magyarázzák, hogy az a küszöbön lévő román-német kereskedelmi tárgyalásokkal van összefüggésben és főként azt a célt szolgálja, hogy a kísántant államok részéről Németország ellen mesterségesen táplált ellenséges atmoszférát eloszlassa.

A cseh sajtó a nyilatkozat miatt napról napra erősebb támadásban részesítette Romániát és azt a következtetést vont le, hogy Mironescu külügyminiszter nyilatkozata megbontotta a kísántant egységét.

A Narodni List című lap baklövésnek jelentette ki Mironescu nyilatkozatát és nyíltan felszólította a kormányt, hogy

a nyilatkozat miatt diplomáciai uton kérjen felvilágosítást a román kormánytól, amelynek olyan fontos pozíciót betöltő külügyminiszter tagja az Anschluss kérdésben — a lap szerint — a megengedettnél erősebben exponálta magát.

A román kormánynak végeredményében — írja a Narodni List — tudnia kellene, hogy

Ausztria jelenlegi fennmaradása a fiatal cseh állam létérdeke

és egy esetleges Anschluss feltétlenül keresztelné Csehszlovákia számításait.

— Csehszlovákia — írja végül a cseh lap — sohasem vett annyit mérészt magának, hogy akár a macedón, akár pedig a besszarábiai kérdésben prókátorként beavatkozhas-sék, mert meg volt győződve arról, hogy az egyik ügy Jugoszlávia, a másik pedig Románia belügye s éppen ezért Csehszlovákia állam szuverénitása követeli, hogy ez a diplomáciai bonyodalom Csehszlovákiára nézve kedvező megoldást nyerjen.

Beszüntették a Newyork-kávéház italmérését.

265.000 lejre büntették meg a kávéház tulajdonosát. — Az italmérési engedélyek felülvizsgálása Aradon. — Beszélgetés Scherkon Józseffel, a Newyork-kávéház tulajdonosával. — Sok aradi vendéglő italkészletét pecsételték le.

(Arad, szeptember 10.) A pénzügyminisztérium néhány nappal ezelőtt szigorú utasítást küldött az egyes pénzügyigazgatóságokhoz, hogy az italmérési engedélyek felemelése alkalmával szigorúan vizsgálják felül a korcsmákat és vendéglőket és állapítsák meg mindenütt, ahol szeszes italt mérnek, hogy rendben van-e az italmérési engedélyük. Az aradi pénzügyigazgatásról öt bizottságot küldtek ki, akik végigjárják a vármegye területén levő összes vendéglőket és korcsmákat és felülvizsgálják az italmérési engedélyeket. Az aradmegyei bizottságok élén Halász Ferenc, Gheorghescu János, Zagan Traian, Pap József és Parvu Miklós pénzügyi tisztviselők állnak.

Az eddigi vizsgálatok eredményeként máris sikerült két nap alatt megállapítani, hogy Aradon igen sok az ugynevezett zug italmérés, ahol italmérési engedély nélkül mérnek ki szeszes italt. Sok az olyan eset, hogy a régi italmérési engedély tulajdonosához betársult valaki és az vezető a korcsmát, az a tulajdonképent vendéglős, míg az italmérési engedély tulajdonosa csak rendes havi bért kap. Volt olyan eset is, ahol az italmérési engedély tulajdonosa már évekkel ezelőtt Amerikába vándorolt és italmérési engedélye alapján utóda tovább mérte a szeszes italt.

A pénzügyigazgatásról nyert értesüléseink szerint a Szabadság-téri Newyork-kávéház italmérési engedélyét sem találták rendben és ezért a kávéház egész italkészletét lepecsételték, a tulajdonosokat pedig 265.000 lej pénzbüntetéssel sújtották.

Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Scherkon Józsefet, a Newyork kávéház tulajdonosát, aki a következőket mondotta a 265.000 lejes büntetéssel kapcsolatban:

— Mult év novemberében vettem át a Newyork kávéházat és akkor azonnal beadtam a kérvényt az italmérési engedély iránt. A törvény értelmében, aki az iparengedélyt bemutatja és beadta a kérvényt az italmérési engedély elnyerése iránt, bizonyos kis bünte-

tés megfizetése mellett, árulhat szeszesitakt. Legutóbb 3 hónappal ezelőtt adtam be ismét egy kérvényt és dacára annak, hogy azt nyolc napon belül fel kell terjeszteni Bucurestibe érintkezés céljából, kérvényem még mindig Aradon fekszik.

— Egy szép napon eljöttek hozzám lepecsételték egész italkészletemet és 265.000 lej

Elkészült az állampolgársági törvényjavaslat.

Mindenki állampolgárságot nyer, aki az impérium átvételekor Románia területén volt.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) A kormány utalomra jutása után többször hangoztatta, hogy rövid időn belül elkészíti az állampolgárságról szóló törvény revízióját. Ionescu és Modolea belügyi vezérfelügyelők most állították össze a törvényjavaslatot, amely szerint mindenki állampolgárságot kap, aki 1918. december elsején a mai Románia területén illetőségi joggal birt.

bírságot róttak ki rám. Természetesen ebbe nem nyugszom bele és igazságom tudatában személyesen utazom le Bucurestibe ebben az ügyben.

— Mindenesetre nagyon furcsa, — mondotta Scherkon — hogy Arad legrégebb kávéházát akarják így tönkretenni. Mit ér egy kávéház ital nélkül?

— De nemcsak én vagyok az egyedül mintegy

40—50 üzlet italkészletét pecsételik le ezen az alapon és rónak ki megfizethetetlen büntetéseket.

— Azt kérdem, hogy miből fizessek én adót, ha megakadályozzák azt, hogy kereshessek.

A törvény megszavazása után határidőt állapítanak meg a jogosultság érvényesítésére és akik ez alatt igazolni tudják, hogy az impérium átvételekor a mai Románia területén volt illetőségük, bejutnak az állampolgársági névjegyzékbe. A törvényjavaslatot, amely sokezer erdélyi ember állampolgárságát tisztázza, a kamara őszi ülészakának elején fogják letárgyalni.

Befejeződött a bizonyítási eljárás a Tuka-perben.

A hét végén tartják meg a vádbeszédet. — Ha Tukát elítélik, kormányválság lesz Csehországban.

Pozsonyból jelentik: A Tuka-per mai tárgyalásán a Correspondence Slovak cikkei olvasták fel. Tuka dr. kijelentette, hogy ezt a lapot a tót néppárt azért alapította, hogy a panna-szai a külfödre jussnak. Fel akarták hívni a külföld figyelmét az akkori szocialista rezsimre, amely nem volt egészséges.

Ezután a bizonyítási eljárást befejezték nyilvánították, délután zárt tárgyaláson a katonai szakértőket hallgatták ki. A vádbeszéd a hét végén hangzik el a Tuka-perben, míg ítélet a jövő hét végére várható.

A politikai köröket élenken foglalkoztatja a Hlinka-párt hivatalos lapjának közleménye, amely kijelenti, hogy ha Tukát elítélik, a Hlinka-párt kilép a kormányból. Ennek pedig az

volna a következménye, hogy a kormány kisebbségben maradna és kénytelen volna új választásokat elrendelni. Az összes pártlapok egyhangulag megállapítják, hogy a helyzet kulcsa a Hlinka-párt kezében van.

— Megjutalmazott repülő. Párisból jelentik: Saint Louisból érkező jelentések szerint, a transzkontinentális repülő társaság Rice polótának ítélte oda a 2000 dolláros jutalmat, amelyet annak részére tüzött ki, aki a San Francisco repülőgépet megtalálja. Rice kijelentette, hogy a jutalmat megosztja két társával, akik segítettek neki a keresésben.

TARCA.

A borjú.

Irta: Lakatos László.

A kis alpesi faluba (a sok autó között) megérkezett egy szekér. Vele együtt három élőlény. Elöl a ló, amely húzta. A bakon zöld harisnyában és bőrnadrágban, kezében ostor és szájában porcellámpipa, a gazda. A harmadik személy bent feküdt a szekérben és ez egy borjú volt.

Óhetes korára szép és fejlett. Ágyravezett szénán feküdt a szekérben, zsákvázson takaró volt rajta (a reggel a hegyekben "hideg") és két-két lába bokában össze volt kötve kötéssel. A szekér megállt a hotel előtt, amelyben husevők laktak. Bécsből, Münchenből és egy szép szőke ur Frankfurtból, aki minden délből és este kétszer is vett a husból. Mert jó étvágya volt és mert penziót fizetett.

Talán félóránig maradt el a gazda, de előbb a ló gyepeljét ráakasztotta a kerítésre. A ló állt a szekér előtt, amelyben a borjú teste hullámzott. Nyugodtan állt azzal a türellemmel, amely hozzátartozik foglalkozásához. De ez nem egy apatikus állás volt. A ló türelmességében határozottan volt valami aktivitás. Mintha csak azt mondta volna:

— Én most állok és türelmes vagyok. Én most azt teszem, hogy várok.

Csak ritkán nézett hátra a borjúra, aki idegesen föl-fölemelte fejét. Összekötözött négy bokáját fájlalta, a szájával levegő után kapkodott. Érezte, hogy ebben a fekvésben van valami csunya és természetellenes. Szeme kifordult és kék lett, mint egy emberé. A nézése... Hiszen egy borjú nézése még akkor is szomorú, ha nagyon jó kedve van. Halálos

rémület volt ezekben az elüvegesező szemekben.

És a ló állt részvétlenül, szörnyű közönyvel tele immoralitással, mint a gazda cinkosa. Pedig tudta, hogy mit csinál. Tudta, hogy ő hozta be a borjút a legelőről a faluba. Szénnéért és zabért csinálta és azért, hogy a gazda ne fusse az ostorral. A ló eladta a borjút az embernek.

Én az erkélyről néztem az egészet és szívem megtelt gyűlölettel a ló és részvéttel a borjú iránt.

— Lám, — gondoltam — születés kérdése az egész. Ha véletlenül Indiában jöttél volna a világra, akkor most ott szent állat volnál és templomot építenének tiszteletedre. De hát nekem is menyivel jobban menne, ha véletlenül francia írónak születtem volna. Akkor ma nekem vilám volna Bretagneban a tenger partján. Mig így...

Gondolatban így próbáltam vigasztalni szegény borjút. Közben pedig jött egy fekete kakas hetykén és kíváncsian. Megállt a szekér mellett. Mint a bakkszobában a koldus a kártyaasztal mellett, ő is várja, hátha leesik neki valami. De a bornyó abszolúte nem törődött. Az egész társaságban ez a fekete kakas volt a legkiállhatatlanabb.

A gazda visszajött. Vízszinü szemében nyugalom. Odament a szekérhez, kifogta a lovat. Elvezette. A ló nem szivesen mernt, pedig etetni vitték. Utközben többször is megállt és visszafordította fejét. Talán azért nem akart menni, mert szerette volna látni, hogy mi fog még itt történni. Vagy talán azért nem akart menni, mert az állását féltette és aggódott, hogy mig ő el lesz, más ki fogja intrikálni a rudja mellől.

A gazda másodszor is visszajött (most

már a ló nélkül) és leemelte a borjút a szekérről. Letette a földre, kihúzta a zsákból és eloldotta bokáját. A láb persze elszibbadt a sok fekvéstől, a borjú nehezen állt talpra, a bokázatok nem működtek tüstént és a gazda többször megpiszkálta az ostorral, de nem bántón, sőt bizonyos gyengédséggel. Végre mind a négy lábán állt a borjú. Szeme megtelt élettel és egyébként is vidám lett, pedig akkor már ott állt a gazda mellett még valaki véres köténnel, kampós láncsal és hosszú késsel. És a kis borjú mégis örült. Örült, mert vagy nem tudta, hogy miről van szó, vagy pedig örült, mert ebben a pillanatban mindennél fontosabb volt számára, hogy bokájáról levették a kötelet és hogy újra négy lábón áll.

Félelem nélkül ment a kis borjú és ez így még szomorubb volt és én azt hittem, hogy meg kell hallnom a szégventől. Álltam az erkélyen tehetetlen dühömben, a borjú már nem volt ott, amikor — nincs az a helyzet, amelyben ne találunk ki valamit a magunk igazolására — eszembe jutott:

— Vajon, ha engem vinnének, vajon ő is így sajnálna engem, mint ahogy most én sajnálom őt? Nem! A borjú nem sajnálna engem. Nem tudná a nyakamat késsel elvágni, nem tudná a husomból enni, de sajnálni se tudna engem. Mert sajnálni csak az tud aki bántani is tud. Sajnálni csak az ember tud.

De most nem is tudom egészen biztosan, hogy ez kinek jutott eszébe. Igazán nekem vagy csak annak az arrogáns fekete kakasnak, aki még mindig ott állt a szekér mellett és várta, hogy hátha leesik neki valami. Vagy talán senkinek se jutott eszébe ez a gondolat? Ott volt a levegőben, amely itt, ezer méterrel a tenger színe fölött olyan különösen tiszta és olyan különösen éles.

Nagy részvét mellett hamvasztották el ma Zádor Imre holttestét Bucurestiben.

A tragikus véget ért aradi gépészmérnök hamvait holnap hazahozzák a fővárosból. — Aradiak a gyászszertartáson.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Zádor Imrét, a tragikus véget ért aradi gépészmérnököt, ma délelőtt elhamvasztották a bucuresti-i krematóriumban. A megható gyászszertartáson az elhunyt számos aradi és bucuresti-i jóbarátja, rokona és tisztelője vett részt, akik virágokkal és koszorúkkal borították be Zádor Imre ravatalát. A gyászszertartás lefolyásáról a következőket telefonálja az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója:

A ravatalnál.

A törvényszék orvostanf osztályának kápolnájában ravatalozták fel Zádor Imre holttestét. A kápolna falai fekete drapériákkal voltak bevonva és a lépcsőfeljáratot fekete, süppedő szőnyeg borította. A füstölő gyertyák között, lezárt tölgyfakoporsóban nyugszik Zádor Imre. A koporsót gyászlepel takarja és körülötte a padlón, az oltár előtt, a koporsó tetején, a koszorúk és virágok tömege terjeszti néhez illatát. Kilenc óra van. Minden percben új virágsokrot és új koszorút hoznak be a kápolnába. A koporsó körül a család legközelebbi tagjai állanak. A szemek szárazak már. A mérhetetlen nagy fájdalmat nem a könnyek jelzik, hanem a sirástól vörös szemhéjak, a bánattól barázdás arcok. Csönd van a kápolnában és lassan, nesztelenül jönnek a gyászolók, akiknek fekete tömege hamarosan ellepi a kápolna előtti térséget. A fájdalmas ünnepi csöndbe egy-egy sóhaj, egy-egy halk zokogás vegyül és halkan sercegnak az imbolygó lángu gyertyák a ravatal mellett.

Zádor István festőművész még most sem tudja elhinni öccse tragikus teltét.

A két testvér utolsó találkozására. — „A hajsza örölte meg idegeit.” — Beszélgetés Zádor Istvánnal, aki Aradon várja be öccse hamvait.

(Arad, szeptember 10.) Zádor Imre utolsó kívánsága beteljesedett. Holttestét elégették a bucuresti-i krematóriumban. A halottégető kemence szájából már csak egy maradványai. Olyan megdöbbenést és részvétet kevés tragédia váltott ki Aradon, mint Zádor Imre öngyilkossága. Mindenki erről beszél, mindenki beledöbben abba a gondolatba, hogy Zádor Imre nyugodt járásu, mosolygós arcu, karakterisztikus alakja örökre eltűnt Aradról, nem látjuk többé angol pipájával nyugodtan végig menni az uccákon, megelégedett arccal, megfontolt léptekkel, mintha sohasem ismert volna meg az élet kellemetlenségeit, fájdalmas zökkenéseit, tragikus állomásait. Pedig Zádor Imre agyában már hónapok óta forrongtak a gondolatok, amelyek előkészítették ezt a tragédiát. A bent forronzó vulkán, kívül semmit sem árult el.

Ma délután Aradra érkezett Zádor István kiváló magyar festőművész. Zádor Imre testvérbarátja. A tragikus esemény híre hozta Aradra, de későn szerzett értesülést és már nem mehetett el Zádor Imre holttestének elhamvasztásához Bucurestibe. Itt Aradon várja meg a további fejleményeket és itt látja el öccsét, Zádor Imrét, aki maga volt az élet, az egészség, a reménység és mégsem talált más utat, mint azt, amely a halálhoz vezet.

Zádor István magas, széles vállu férfi. Igazi művésztípus. Arcán látszik a kétségbeesett fájdalom, a megdöbbenés, öccse halála fölött. Hasonlít Zádor Imréhez, csak hiányzik arcáról a karakterisztikus mosoly. Talán a most lesújtó nagy tragédia lőtte el onnan.

— Nem tudok sokat mondani öcsémről — kezdte. — A tragédia híre olyan borzalmas megiepetésként jött, hogy még most sem tudok magamhoz térni. A nyarat rendszerint Szolnokon szoktam tölteni. Most is ott voltam

Fél tíz órakor megérkezik Tőkés Ernő református esperes, aki rövid imát mond és aztán szivekbemarkoló magyar beszéddel bucsuztatja a halottat. Az élet dicséret szavak, most itt a halott fölött nem frázisként hangzanak. Mert Zádor Imre valóban csodálatos energiával, munkakedvvel megáldott ember volt, aki szerette a szépet, a jót és szeretett jó lenni. Körülbelül ezeket mondja el Tőkés esperes Zádor Imre holtteste fölött. Zádor Imréről, az élőről. Amikor a beszédben egy-egy kis szünetet tart, már nemcsak sóhajtasok hallatszanak, hanem sirás és zokogás jajdul fel minden hallgató szívéből.

A krematóriumban.

A gyászbeszéd után elindult a temetési menet a krematórium felé. A menetben ott láttuk az elhunyt özvegyét, Tenner Lászlót, Vermes Jenőt, Bustin Elemért, dr. Tolnai Jánost, Simon Istvánt és nejét, Molnár Lászlót, az Astra-gyár vezérigazgatóját, Zima Tibort és még számos aradi és bucuresti-i jóbarátját az elhunytat. Fél tizenegy órakor már rátették a krematórium kemencéjének szíjére a koporsót és egy pillanat alatt besiklott a kemence száján. Valami borzalmas meghatottság és megrendítő elfogultság lett urrá a jelenlevőkön. A komor helyiségből lassankint eltávoznak a gyászolók, csak a család tagjai maradnak ott. Fél óra múlva jelezték, hogy a halotthamvasztás megtörtént s Zádor Imre hamvait egy urnában át fogják nyújtani a családnak.

Ma délután Zádor Imre hamvait a krematórium vezetőse elküldte a családnak és a hamvakat tartalmazó urnát valószínűleg holnap fogják hazahozni Aradra.

Az utolsó út.

Fél tíz órakor megérkezik Tőkés Ernő református esperes, aki rövid imát mond és aztán szivekbemarkoló magyar beszéddel bucsuztatja a halottat. Az élet dicséret szavak, most itt a halott fölött nem frázisként hangzanak. Mert Zádor Imre valóban csodálatos energiával, munkakedvvel megáldott ember volt, aki szerette a szépet, a jót és szeretett jó lenni. Körülbelül ezeket mondja el Tőkés esperes Zádor Imre holtteste fölött. Zádor Imréről, az élőről. Amikor a beszédben egy-egy kis szünetet tart, már nemcsak sóhajtasok hallatszanak, hanem sirás és zokogás jajdul fel minden hallgató szívéből.

Spanyolnátha,
torokgyulladás
és meghűlés
ellen véd

Panflavin
PASTILLA

Zádor Istvánnak nedvesek lesznek szemei, amikor emondja öccse nekrológiát, de látszik rajta, hogy jól esett beszélni róla, mintha ezekkel a szavakkal kísérte volna el Zádor Imrét utolsó útjára a bucuresti-i halottégető kemencéhez.

Csikszenttamásért...

(Arad, szeptember 10.) A csikszenttamási földönfutók felszegélyezésére megindított akciónk eljutott a társadalom szívéig. Naponta érkeznek adományok az Aradi Közlönyhöz és minden befolyt összeg egy-egy éhező gyermek, szenvedő anya panaszait hallgattatja el és törli le könnyeit. A csikszenttamási tűzkatasztrófa áldozatai fájó reménykedéssel várják tovább a magyar társadalom segítségét és remény van arra, hogy télvi idejére a jószi-vii emberek segítségével ismét fedél alá jutnak a csikszenttamási földönfutók. A mai napon a következő összegek folytak be lapunk kiadói hivatalába:

Hörigesz Cica	200,
Özvegy Mózesné	100,
K. D.	100,
Özvegy N. N.	100,
Grüher Babu és Évike	100,
Dudás György	100,
Eddigi gyűjtésünk eredménye	1300 lei.

Összesen 2000 lei.

Kigyulladt egy hajó a La Manche csatornán.

Rotterdamból jelentik: A La Manche csatornán ma kigyulladt a Zmaits nevű német motorshajó. A kigyulladt hajó legénységének 19 tagját egy svéd gőzös vette fedélzetére, míg a kapitány és nyolc matróz a hajón maradt. Az ottmaradtaknak sikerült eloltani a tüzet és a Hermes német vontatógőzös Hamburgba vontatta a hajót. A Zmaits a jugoszláv kormány megrendelésére készítették Hamburgban, azonban a megrendelő egelőre még nem vette át a hajót, amely így német zászló alatti futott.

A hajó utasait a Vezuviusz nevű svéd gőzös vette fel. Az égő hajót sikerült eloltani és a hamburgi kikötőbe vontatni. Gépésze halálosan megsebesült.

Bővül az amerikai flottabotrány.

Washingtonból jelentik: A flottabotrány egyre nagyobb arányokat ölt. Egyes lapok szerint Shearer William, aki 1927-ben három hajógyár megbízásából meghiusította a tengeri leszerelést, négy ellentengernagyot nevezett meg informátorként. Borah szenátor vizsgálatot rendelt el az ügyben.

Newyorkból jelentik: Shearer ma nyilatkozott a lapokban és kijelentette, hogy a kérdéses titkos okmányokat postán kapta a tengerészeti minisztérium boritékjában. Nem tudja, ki küldte aaz okmányokat. Megcáfolta azt a hírt, amely szerint négy ellentengernagy lett volna az informátora.

Agyonverte kedvesét.

Borzalmas kéjgyilkosság Csehországban.

Königraetzből jelentik: Roudnic közelében borzalmas kéjgyilkosság történt. Matercsik Szaniszláv dúsgazdag földbirtokosnak fia szerelmi viszonyt folytatott Holacsek Vlaszta 24 éves parasztleánnyal. Amikor a viszonynak következményei mutatkoztak, a fiú találkára hívta a leányt és szerelmi enyelgés közben átfogta nyakát és fejét addig verte egy kődarabba, amíg szétrepedt a koponyája. A gyilkost letartóztatták.

A jövő héten befejeződik a rendőrtisztek inkadrálása.

Sok sziguranca- és rendőrtisztviselőt bocsátanak el. — Beszélgetés dr. Moga kvestorral, aki nem tud semmit az aradi rendőrség elleni vizsgálatról.

(Arad, szeptember 10.) Dr. Moga Romulus, Aradvármegye rendőr-kvestora, ma délután Temesvárra utazott, ahol hosszas tanácskozást folytatott dr. Ljuba kerületi inspektorral, a rendőri inkadrálással kapcsolatban. Dr. Moga Romulus kvestor a tanácskozások után autón visszatért Aradra és a késő esti órákban az Aradi Közlöny munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Három napig voltam Bucurestiben, ahol audiencián fogadott Maniu Gyula miniszterelnök és hosszabb ideig tárgyaltam Jeanitescu belügyi államtitkárral. Az inkadráló bizottság tagjai közül Deleanu nem volt Bucurestiben, akinek csak mára vártak haza Karlsbadtól és így végleges határozatokat hozni nem lehetett. Személyenként, minden egyes tisztviselő ügyét megtárgyaltuk a bizottságban, a végleges határozat csak akkor lesz, ha Valda-Voevod belügyminiszter, aki személyesen nagyon érdeklődik az ügy iránt, felülvizsgálta a bizottság határozatát. A hét végén azonban ez meg fog történni, úgy,

a jövő hét első napjában meg fog jelenni a Monitorul Oficialban az inkadrált rendőrtisztviselők névsora.

— Ahogy az inkadrálás megijelenik a Monitorul Oficialban, a sziguranca azonnal beolvad a rendőrségbe és átköltözik a rendőrség épületébe. A városi mérnöki hivatal útján megtettem itt Aradon a szükséges lépéseket, hogy

A szovjetcsoportok támadásba mentek át a kínai határon

Blücher vette át a főparancsnokságot. — Felrobbantott vonat.

Londonból jelentik: A mukdeni jelentések szerint a szovjet-csoportok hadüzenet nélkül megkezdték a támadásokat. A csoportok parancsnokságát Blücher vette át és állandóan jönnek a segédcsoportok Moszkvából. A kínai kormány utasítást adott a hadseregnek, hogy a végsőkig védemezze állásait, de ne hatoljon orosz területre.

Charbinből jelentik: Ma délután Progranicskajától három mérföldnyire a Charbin felé haladó vonat alatt bomba robbant fel. A robbanás következtében a mozdony felborult és több vasuti kocsi rántott maga után. Kétven meghaltak, harminc súlyosan megsebesültek.

Hogyan lett a Pistukából — Lenke

Fiz év után derült ki, hogy az anyakönyvi hivatal leányt vezetett be egy fiúgyermeket. — Az iskolai beiratásnál tudott ki a tévedés.

(Arad, szeptember 10.) Az aradi városi háza folyosóján egyszerűen öltözött asszony futkosott ma délelőtt. Az irások egész halmazával járkált egyik irodából a másikba és több tisztviselőt megszólított ezzel a furcsa kérdéssel: — Kérem, hogy bizonyítsam be a fiamról, hogy nem leány?

A kérdésnek igen érdekes előzményei vannak. Ösv. Butariuné, az egyik aradi kávéház alkalmazottjának István fia most lett iskolaköteles. A sem írni, sem olvasni nem tudó asszony elvitte az iskolaigazgatóhoz a fiát és szabályszerűen átadta a születési bizonyítványát. Az igazgató furcsán nézte a bizonyítványt, majd meglepetten mondta:

— Ez nem a fiának, hanem a Lenke nevére leányának a születési bizonyítványa. Hozza el a fiút.

— De kérem, nekem nincs is leányom, csak két fiam.

— Ez pedig Butariu Lenke bizonyítványa — jelentette ki az igazgató — és ezzel nem vehetem fel.

Az asszony erre a városházára ment, ahol

a sziguranca elhelyezéséről gondoskodják és az erre a célra szánt helyiségeket átalakítják.

— Az egész ország területén igen sok rendőr- és sziguranca-tisztviselő lesz elbocsátva, még pedig azok, akiknek semmi néven nevezendő kvalifikációjuk nincsen. Azok a tisztviselők pedig, akik a rendőrségnél maradnak, képzettségüknek megfelelő rangosztályba jutnak.

— Igéretet kaptam Bucurestiben, hogy a fizetések rendezése is a legrövidebb időn belül meg fog történni. Ez azonban nem fogja a költségvetést terhelni, mert ha több is lesz a rendőrtisztviselők fizetése, sokkal kevesebb lesz a létszám és így a kettő kiegyenlíti egymást.

Arra a híre vonatkozólag, hogy a belügyminiszter vizsgálatot rendelt volna el az aradi rendőrség ellen, Moga kvestor a következőket mondta:

— Én is csak az újságokból értesültem erről, de semmi hivatalos értesítést eddig nem kaptam. Lehetséges, hogy jön egy miniszteri megbízott a vizsgálat megejtése céljából, amit a belügyminiszter állítólag egyes újságcikkek nyomán rendelt el. A vizsgálat elé azonban a legnagyobb nyugalommal nézek, mert azok az állítólagos rendőrbrejtésekről szóló hírek nem egyebek lennének, mint a közvélemény. A cikkek szerzői ellen pedig már napokkal ezelőtt megindult az eljárás.

tek. A bombát az oroszok helyezték el a síneken.

Charbinből jelentik: Moulin fölött ma hat szovjet repülőgép szállt el és három bombát dobott az állomásra, kettőt az uccákra. A szovjet gépek a kínai főhadiszállás felé tartottak.

Mukdenből jelentik: Pogronicskaja távirőhivatalára a szovjetrepülőek bombákat dobtek. A bombák negyven katonát, husz posta-tisztviselőt megölték, illetve megsebesítettek. A Singari-folyó torkolatában a szovjet hajók beakartak hatolni, a torkolatot azonban a kínai hadsereg tűz alatt tartotta és ezzel megakadályozta az orosz hajók bevonulását.

az anyakönyvi hivatalban kétségtelenül meggyőződött arról, hogy a születési bejelentésnek Butariu István Lenkének jegyezték be. Ezután megkezdődött a futkosás a tévedés kijavítására. Az asszony egy teljes hétig járta be a hivatalokat, míg az egyik tisztviselő tanácsára elment a lelkész hivatalába, ahol megkapta a keresztlevelet, amelyben már fiuként szerepelt a gyermek.

Ennek hírtokában utra a városházára ment és ma délután végre sikerült annvit elérnie, hogy felszólították, adjon be kérvényt, csatoljon be egy keresztlevelet és ennek alapján kérje a téves bejegyzés kijavítását. A kérvényt már ma beadta és valószínűleg holnap sor kerül a közel tízeves tévedés helyrehozására és Butariu Pista fiuként jelentkezhethet le az iskolában.

Irodalom és művészet

* A budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A budapesti színházak heti műsora a következő: Vigaszínház. Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap, hétfő: Két lány az uccán. — Magyar színház. Egész héten minden este: Szép asszony kocsisa. — Belvárosi színház. Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Földnélküly János. — Városi színház. Egész héten minden este: Szökik az asszony. Szombat délután: Az ember tragédiája. Vasárnap délután: Szökik az asszony. — Király színház. Egész héten minden este:

te: Pesti család. Vasárnap délután: Diákszeretem, Royal Orfeum. Egész héten minden este: Arany-madár; Zerkovitz—Harmath operettje, 3 képben; Renato Feruccio; Eggert Márta, Sugár Flóri, Erkövy, Iványi; azonkívül Lilly és Emmy Schwarz, The Hakens; Nicolai Sinkowsky stb.

* Tátray W. Cornéla budapesti hangversenyét halasztotta el, hogy énekelhessen az öreg színészek estjén. Tátray W. Cornéla, Aradnak ez a széphangu művészlánya, utra készen értesült az öregszínész-est megtartásának lehetőségéről és budapesti hangversenyét halasztotta el, csak hogy szülővárosa közönsége előtt énekelhessen. A ma, szerda esti műsor Tátrayn kívül még a szenációk egész sorozatát bírja. Berkovits Dánielnek ezen alkalommal lesz módjában igazi formájában bemutatkozni, hangjával bármely fővárosi dobogón brillirozhat. A sokoldalú és értékes Kubelkáné Vas Annát ezuttal mint színésznőt látjuk. Csányi Mátyás a Hunyadi-nyitánnyal fog remekelni, dr. Krenner Miklós ékesen szép szavakban méltatja az apoteosis szereplőit. Szabó Eszti kész színésznőként ismerhetjük meg. Földes Mihály egyéniségének való kitűnő szerepet kapott. A szép Ghionca Valéria és Rotariu Ioan táncol és a többiek is, akik fellépnek, mind egy-egy meglepetésnek ígérküz. Jegyek a téli színház pénztáránál és este 8-tól a szinkörben.

Fofiu tetanus-injekciót kapott.

Néhány nap múlva teljesen meggyógyul, az öngyilkos-jelölt tisztviselő és átszállítják az ügyészségi fogházba.

(Arad, szeptember 10.) A Müller-féle sokmilliók vasuti visszaelés gyanúsítottjai legnagyobb részét a marosparti Szanatórium lakosai. Külön cellákban várják, hogy ügyükben a vizsgálat befejezést nyerjen. Az egyik fővád-lott azonban még mindig a kórházban van. Fofiu, akinek öngyilkossági kísérlete pat-tantotta ki a szenációt, még mindig rendőri felügyelet mellett orvosi ápolás alatt áll és ma azok a hírek terjedtek el a városban, hogy állapotában újabb komplikációk álltak be. Az Aradi Közlöny munkatársa ma látogatást tett a kórházban és ott kezelőorvosától érdeklődött a sikkasztó tisztviselő állapota felől.

— Tényleg néhány nap óta rosszabbul van Fofiu, — mondotta — de ez nem jelent még komplikációt. Mindössze csak tetanus injekciót kapott és ez mérsékelt lázt idézett elő. Néhány nap alatt azonban előreláthatólag teljesen jobban lesz és nemsokára átszállítható lesz a fogházba.

Az egyik fővád-szintű külön szobában fekszik a beteg Fofiu. Az ajtón cédula hogy a beteghez senkinek sem szabad bemenni. Bepnyitottunk az ajtón. Az ágyban feküdt a sikkasztó vasuti tisztviselő és egy-könyvet olvastott. Amikor az ajtó nyílt, arra nézett majd a takaró alá dugta a fejét. A rendőrség pedig azonnal felállt és az ajtóhoz jött.

— Nem szabad senkinek sem bejönni — mondotta — a fogólyal érintkezni szigorúan tilos.

Annyit sikerült azonban megtudnunk, hogy a jövő héten minden bizonytalansággal átszállítják a fogházba Fofiu is.

Zsarolás — postagalambbal

Berlinből jelentik: Pattberg nagyiparos a napokban postagalambbal fenyegető levelet kapott, amelyben 5000 márkát követeltek tőle, azzal, hogy ha nem köti a pénzt a galamb nyakába és utnak nem bocsátja, me-rényletet követnek el ellene.

A nagyiparos feljelentést tett a rendőrségnek, amely azonban nem tudott eredményt produkálni. Végre Bohnekamp Károly pilóta vállalkozott arra, hogy követi a postagalamb repülését. Eleresztették a galambot, amely Pocheide községben szállt le, két bányász kunyhájá elé. A pilótának sikerült lefényképezni a galamb leszállását és ennek alapján a rendőrség letartóztatta a zsarolókat.

A temesvári Munkásotthon kiűritését részle- tezték a mai tanuvallomások.

— A temesvári kommunistaper mai főtárgyalása. —

Temesvárról jelentik: A kommunista per folytatódagos tárgyalását ma délelőtt fél tízkor nyitotta meg Popescu Péter elnök.

A bíróság Filipovics József városi tisztviselőt hallgatja ki. Április 7-én reggel 8 óra után a temetkezési vállalat több munkásával megjelent a Munkás Otthonban, hogy a főorvos rendelkezésének érvényt szerezzen és a koporsót a temető halottas házába szállítsa. Azt válaszolták, hogy Müller még nincs itt, csak ő intézkedhet a kiszállítás felől. Nemsokára jött Müller, akivel közölte jövelele célját. Müller azt válaszolta, hogy semmiféle ok sem forog fenn a holttest elszállítására. A tanu benyitott a nagyterembe és a ravatal körül nagy tömeget látott, amely, amikor észrevette őt, fenyegető magatartást tanúsított és valaki azt kiáltotta magyarul, csak holttestünkön át vihetik el a holttestet.

Müller: Hol beszélt velem?

Filipovics: A 2. szobában.

Müller: Az az én szobám. Azonban én csak 10 óra után jöttem. Nem beszéltem a tanuval.

Elnök: Nem téved? Nézze meg jól Müllert. Vele beszélt, vagy mással?

Filipovics: Müllerral beszéltem. Addig nem ismertem, de most határozottan felismerem, hogy ő az, akivel beszéltem.

Stefan Miklós rendőr április 7-én délután körülbelül 20 lépésnyire állt a gyermek-kórház kertjének sarkán és onnan szemlélte az eseményeket. A kapuban Müller Kálmán állt, akít a főügyész felszólított a holttest átadására. Határozottan állítja, hogy az első két lövést bentről adták le.

Nicolau ügyész: Voltak bent rendőrök?

Tanú: Láttam, hogy a rendőrök próbáltak benyomni a kaput, de nem tudom, sikerült-e valakinek behatolni.

Vulcu Péter rendőrtiszt szerint az első lövések bentről dördültek el, de hogy ki adta le azokat, nem tudja, mert nem látott a szemben állók egyikének kezében sem revolvert.

Nicolau: Nem látta, behatolt valaki a kapu alá?

Tanú: Nem láttam senkit.

Nicolau: Sem Craciunt, sem Perianut?

Tanú: Őket sem. Csak Cumanas altiszt szorult be fél testével az ajtó két szárnya közé.

Patrascanu védő: Látta, hogy Cumanas valakit kirántott az otthonból?

Tanú: Nem láttam.

Patrascanu: Mikor kezdtek a munkások székekkel, padokkal dobálózni?

Tanú: Azután, hogy a két lövés elhangzott s mielőtt a katonai sortűzek eldördültek.

Patrascanu: A munkások a lövöldözésre a kapuban maradtak?

Tanú: Lépcsőről-lépcsőre hátráltak.

Védő: Miért nem nyomultak be akkor?

Tanú: Mert dobálóztak.

Zisu védő: Ismeri Flusu őrmestert? Láttott revolvert a kezében?

Tanú: Ismerem. Nem láttam nála fegyvert.

Ezután Diaconescu csendőrtisztet hallgatták ki. A csendőrszakasszal a Munkásotthon előtt állott, amikor az ügyész felszólította a munkásságot, hogy adják ki Fónagy holttestét. Parancsra puskatussal betörték az Otthon ajtaját és behatoltak a terembe. A tanu a bíróság nem eskette meg.

Weil Árpád, a Temesvári Volksblatt szerkesztője a következő tanu. Weil szemtanuja volt annak, hogy a rendőrök és detektívek behatoltak a Munkásotthonba és kiűritették a termet.

Patrascanu védő: Hogyan történt a kiűrités?

Tanú: A teremből egyenként engedték ki a benttartózkodókat. Elől mentek a gyermekek, utánuk az asszonyok és végül a férfiak. A kivonulókat ütötték, verték.

Védő: Feltartott kézzel vonultak ki a munkások?

Tanú: Igen.

Védő: Megtörténhetett az, hogy valaki vizsgálat nélkül átszökhetett a rendőrkordonon?

Tanú: Olyan szigorú volt az ellenőrzés, hogy ez lehetetlen volt.

A tanut megeskették.

A budapesti Studió az Aradi Közlöny utján üdvözlí az aradi rádióhallgatókat.

Aradi mérnök levele a győri rádiókiállításról. — Scherz bácsi, Hegedüs Tibor, Horváth Éva, Polgár Tibor, Tóth Erzs, Gyula diák (vitéz Somogyváry Gyula) Weigand Tibor üdvözlík az Aradi Közlöny utján az aradi rádióhallgatókat.

(Arad, szeptember 10.) Ma érdekes és vastag levelet hozott az Aradi Közlöny szerkesztőségébe a posta. A borítékából először egy képeslap hullott ki, amely Győr egy részletét ábrázolta. A képeslap hátán pár sor: „A budapesti Studió művészei üdvözlík az aradiakat Győrből az Aradi Közlöny utján.” És ezután egy valószínűs autogrammgűjtemény. Hegedüs Tibor, Gyula diák, Weigand Tibor, Tóth Erzs, Horváth Éva, Scherz Ede és még mások aláírási díszlettek a lapon. Csupa ismert név. Különösen a rádióhallgatók számára.

A boríték további tartalma, egy hosszú levél, aztán megmagyarázta a dolgot. Az történt ugyanis, hogy egy Aradról elszármazott rádiómérnök Blascška Béla, aki most a Philips-gyárnál van alkalmazásban, résztvett azon a rádiómatinéon, amit a budapesti studió

Mach Miklós subkommisszár kihallgatása következett. Elmondja, hogy ott volt a Munkásotthon kiűritésénél, de nem látta, hogy bántalmazták volna a munkásokat.

Müller: Tanu ur emlékszik-e arra, hogy amikor engem bevitték a rendőrségre, lejtött a celálamba és kijelentette, hogy örülök, hogy magát jól elverték.

Tanú: Nem emlékszem.

A védő és az ügyész egy-egy tanu megidézését kéri, de a bíróság feleslegesnek tartja az új tanuk kihallgatását. A tárgyalást holnap folytatják.

művészei rendeztek Győrben az Apollo mozi-színházban vasárnap. Ezt a matiné a lakihegyi leadó közvetítette és a pompás műsört bizonyára sokan hallgatták végig Aradon is. Szerepeltek azon, a népszerű Scherz bácsin kívül a Studió művészei: Gyula Diák, a Studió helyettes igazgatója, Hegedüs Tibor, a Vig-színház rendezője, Horváth Éva, a Magyar Színház tagja, Tóth Erzs, a Fővárosi Operette tagja, Polgár Tibor, a Studió karnagya és Weigand Tibor előadó művész. Ezzel kezdődött meg Győrben a rádióhét, amely alatt a város terein megafonberendezések és hangszóróautók szórakoztatják a közönséget, a rádióüzletek pedig kirakatversenyt rendeztek.

A győri matinérol származó kedves üdvözlítet ezuttal pedig továbbítjuk. Azoknak, akiknek szól. Az aradi rádióhallgatóknak.

Felebbezés utján még sokan bekerülhetnek a választói listába.

Arad választóinak fele jelentkezett ma estig, amikor a listákat lezárták. Szeptember 23. a felebbezési határidő. — A Magyar Párt elkészíti a felebbezéseket. — Egyéni akció volt a jelentkezők vallásának firtatása.

(Arad, szeptember 10.) Ma este nyolc órakor fejeződött be Aradon és Aradmegyében az illetőségi és választói listák összeállítása. Aradon ma egész nap serényen folyt a jelentkezés és különösen a délutáni órákban jelentkeztek tömegesen az aradi városházán. A jelentkezők számszerű megállapítására a mai napon még nem kerülhetett sor, miután ez több napot vesz igénybe, hozzávetőlegesen számítva azonban körülbelül 8000 ember jelentkezett ma estig Aradon. Ez körülbelül fele az összes választóknak és így ha a felebbezési határidő alatt nem sietnek a választók jelentkezni, az aradi választók fele kimarad a listából.

A ma estig összeállított listákat holnap reggeltől helyezik közszemlére az aradi városháza kis tanácstermében. Holnap és holnap után egész napon át megtekinthetik a polgárok a listákat és

szeptember 23-ig bezárólag felebbezhetnek, amennyiben kihagyták őket.

A magyar választók a Magyar Párt utján nyújthatják be felebbezésüket. Nagyon fontos Arad magyarságának sorsára nézve, hogy minél nagyobb számban szerezzék meg a választói jogot és ezért mindazok, akik kimarad-

tak a listából, feltétlenül nyújtsák be a jelzett határidő alatt felebbezésüket.

Ma, az összeírás utolsó napján több tévedés fordult elő. Egy tanító néi oklevéllel rendelkező hölgyet azzal utasítottak el, menjen a tanfelügyelőségre és ott kérien egy igazolványt, amely szerint a magyar rezsimből származó oklevél érvényes. A tanfelügyelőségen mosolyogtak és kijelentették, hogy az oklevél érvényessége nem vonható kétségbe. Egy másik polgárnál nem volt állampolgársági bizonyítvány. Az állampolgársági hivatalhoz ment hogy onnan igazolást kérien, mire felkérték, jelentkezzen szombaton. Ma, az összeírás utolsó napján! Az eset Velcsov Géza dr. helyettes elnök tudomására jutott, aki erőlyesen megrótta a felületes tisztviselőt ezért.

Velcsov Géza dr. helyettes-elnök ma befejezte a vizsgálatot a jelentkezők vallását firtató tisztviselők ügyében. Megállapítást nyert, hogy az egyik városi szolgálati főnök rendelte ezt el. Velcsov dr. ma délelőtt kihallgatta a főnököt, aki azt mondta, hogy a maga számára statisztikát akart készíteni Arad lakosságának nemzetiségi és vallási elosztásáról. A helyettes-elnök erőlyesen rendreutasította a szolgálati főnököt, aki a város vezetőségének tudta nélkül és háta mögött ilyen egyéni akciót kísérelt meg.

VÁROSÍ MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZAK MŰSORA

„CENTRAL” mozgóban Str. Russu Sírianu, volt Aulieh L-uoca

MA, szerdán

A sejk leánya.

(Bambilla hercegnő)

Főszerepben: BEBE DANIELS, ARLEN RICHARD. Nagyszabású keleti film. Ragyogó kiállítás. Az utóbbi idők legjobb filmje.

„ELIT” városligeti mozgóban

MA, szerdán

Mária nővér.

Pekár Gyula novellája nyomán.

Főszerepben: IRIS ARLEN, WERNER PITSCHAU.

Előadások pontosan délután 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

H I R E K.

Szériák.

Leírok egy pár nevet egymásután. Guttmann Cica, Seidner Sándor, Babescu Viktor, Bányász Zoltán, Zádor Imre. Ugye különös ez az öt név így egymás mellett?.. Őt ember aki elhajította magától az életet, akár egy elszívott cigarettát. Amely már nem nyújthat semmit. Csak valami keserű, kellemetlen izt. És milyen rövid idő alatt ennyi?.. Alig három hónap. Egy nyár. És őt önkéntes halott. Őten, akik meguntak mindent és elmentek minden áron.

De nemcsak ők. Még jónéhányan kisebbek és kevésbé ismertek. Néha párosan is. Ugyancsak e három hónap alatt.

Nem tudom, ki mit tart a véletlenről és hogyan van vele. Mert a legkézenfekvőbb most erre a fogalomra gondolni. Amikor ezen a megdőbberítő szérián végigcsuszik a gondolatok csápjá. Olyan megnyugtató ezzel a szóval betakarni a sötétlő titokzatosságot, amely azt a hetykeséget is megengedi magának, hogy bánatos uccává változtassa a Kazinczy-uccát. Merthogy három az öt közül ott lakott.

Hans Heinz Ewers bizonyára kitünő regényt írta az aradi Kazinczy-uccáról, ha tudna róla és volna néhány ragyogóan bizarr ötlete arra, hogy mikép jöttek ezek így itt egymásután. Talán teóriát is találna fel arról, hogy a véletlen az emberi tudatlanság találmánya. És elmondaná, hogy a Véletlen — véletlenül — roppant törvényszerű. Egyáltalán nem véletlen. Hanem kétszer-kettő. Csak az a baj, hogy mi gyarmoltalanok és sötétben botorkálók a végső kifejtésében ismerünk meg sok folyamatot. Sok minden, mennyi minden van, ami készen és értelmesül döbben eléünk. Lesújt. Elremit. Gyilkol. És néha nevetést fest az arcra. Akár az élet. Ami, ha akarom, a legkülönösebb véletlen.

De van valami divatszzerű is ebben az epidemikus, szomorú szériában. Mert mikor Pesten előfordult, hogy tízennegy is elbucszott az élettől egy nap alatt, annak volt valami reménytelenül kényszerítő oka. Azok esetleg éhenhaltak volna másnap. De Guttmann Cica? Babescu? Bányász? Seidner, vagy akár Zádor?... Miért?... Mert ha te, ugy én is?.. Mert így a legkönnyebb? Mert így elegáns?..

Nincs sok gyönyör abban, hogy itt vagyunk: az igaz. De azért csak maradunk és maradunk. Valahogy szebb, bátrabb, emberebb. Kétségbeesetten beleugran valami ködös masszába: lesz ahogy lesz?.. Ez sem megoldás. Mert ki tudja? Hátna a buddhistáknak van igazuk. És újra kell kezdeni az egészet. Először. És talán sokkal rosszabb körülmények között, mint ahogy abba hagytuk. Akkor pedig inkább szorítsuk össze fogaikat. És menjünk tovább az úton. Előre. Amig lehet. És ne felejtjük el, hogy az embernek néha öröme is akadnak azért. És az örömek örülni kell, ha van.

Milyen kár, hogy az is szérlában igazodik. Akár a fájdalom, a halál és minden. Akár az aradi „Bánatos ucca“ esetei.

Fóthy Ernő.

— Floreanu pénzügyi vezérinspektor Aradon. Floreanu pénzügyi vezérinspektor ma Aradra érkezett ahol a pénzügyvizsgálóval folytatott hosszabb tanácskozás után felülvizsgálta az aradi pénzügyi adminisztrációt. Floreanu vezérinspektor Aradon mindent a legnagyobb rendben talált és elismerését fejezte ki Pop Marcus pénzügyvizsgálónak.

— SZEPTEMBER 25-ÉN KEZDŐDNEK AZ ŐSZI ÉRETTSÉGI VIZSGÁK. Bucurestiből jelentik: A közoktatásiügyi miniszter körrendeletet adott ki, amely szerint az őszi baccalaureatusi vizsgálatok szeptember 25-én kezdődnek. A vizsgabizottságok összetételét három nappal megelőzőleg hozzák nyilvánosságra.

— Bivorossá nevezik ki Coltort. balázsfalvai kanonokot. Bucurestiből jelentik: Egyházi körökből származó hír szerint dr. Coltort balázsfalvai kanonokot bivorossá nevezik ki. Suciu balázsfalvai érsek lemond, utódja dr. Coltort lesz és ezáltal megnyílik számára az út a bivorossához. A Vatikánnal az erre vonatkozó megállapodás már a konkordátum megkötésekor létrejött.

Súlyos botrányokra jöttek rá egy németországi női legyházban

Viszonyt folytattak a tisztviselők a foglyokkal.

Berlinből jelentik: Óriási botrány közepontjában áll a wilhelmshaveni női fogház. Egy nő, aki kitöltötte büntetését, kártérítési pert nyújtott be a bíróságnál egyik tisztviselő ellen, aki visszaélt a fogházban helyzetével. A kereset nyomán vizsgálat indult meg.

amely megállapította, hogy az ilyen eset napirenden volt. Az egyik hivatalnok kényszerítette az egyik női foglyot arra, hogy viszonyuk gyümölcsét megfojtsa és elássa a fogház kertjében. Az egyik büntös tisztviselő főbe-lötte magát, amikor megkapta az idézést.

Csütörtökre várható ítélet a Pecha-ügyben.

Budapestről jelentik: Ma délelőtt folytatta a honvédtörvényszék Pecha Vince és társa kémkedési ügyének tárgyalását. A mai zárt

tárgyalás délután fél 3 óráig tartott, majd a bíróság csütörtökre halasztotta a tárgyalás folytatását. Ítélet csütörtök délelőtt várható.

Kedvező vallomások hangzottak el a fascistaper vádlottai mellett

A fascistaper mai főtárgyalása.

Bucurestiből jelentik: A fascistaper mai tárgyalásán a bíróság kihallgatta Valcu ezredest, az arzenál parancsnokát, aki kedvező vallomást tett a vádlottak egyéniségére vonatkozólag. Képtelennek tartja a vádlottakat arra, hogy erőszakos eszközökkel támadjanak az államrend ellen.

következő tanu, akit való szerint felkeresett Bugianu őrmester és megkérdezte tőle, hogy milyen felvilágosítást tud adni a fascizmusról. A tanu kijelentette, hogy tényleg találkozott Bugianu őrmesterrel, de a fascizmusról egy szó sem esett. Hentescu tábornok szintén a vádlottak mellett vallott. A tanukihallgatásokat holnap folytatják.

Umberto Pessione katonakapitány a

— Aradmegye új járási beosztása. Ma elkészültek az aradmegyei új járási beosztások, azonban Lázár Agoston dr. alispán nem találta a tervezetet megfelelőnek és ezért holnap újat dolgoz ki. A tervezet alapján történik meg az új beosztás. A közigazgatási törvényt végrehajtó bizottságot holnap délelőttre ülésre hívták egybe és ezen határozzák el a beosztást. Annyi máris bizonyos, hogy az eddigi tíz járás helyett, csak hét lesz Aradmegyében.

— A miniszterelnökség táblázatokat kér az összes tisztviselőkről. Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség tegnap körrendeletet intézett az összes hivatalokhoz, meghagyva, hogy három nap alatt terjesszen be a főnök részletes táblázatát az összes tisztviselőkről. Ezekre a táblázatokra a miniszteriumok átszervezésével kapcsolatban fogantatandó új tisztviselői beosztásoknál van szükség. Minden tisztviselő neve mellé be kell vezetni a szolgálati évek számát, tanulmányi előképzettségét és a minősítést. Ezenkívül egy külön táblázatban jelenti be a hivatalfőnök, hogyan gondolja a tisztviselői beosztásokat az új törvény és a szolgálati szabályzat alapján. A jelentéseket a miniszterelnökségen összpontosítják, ahol rövidesen megkezdik a tisztviselők új beosztásának munkálatait.

— Román repülő Párisból Bucurestibe indultak. Le Bourgetből jelentik: Bordoloto román parancsnok és Iacubescu kapitány ma egy francia gyártmányú gépen Bucuresti felé indultak, hogy elnyerjék a Bibescu herceg-díjat.

— Özvegy Hegedüs Lászlóné meghalt. Budapestről jelentik: Özvegy Hegedüs Lászlóné, az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak elhunyt igazgatójának özvegye, ma hetvennégy éves korában meghalt. Temetése 11-én délután lesz a rákoskeresztúri új temetőben.

— Egy orosz hajó tüzkatasztrófia. Moszkvából jelentik: A Volgán, Jroszláv közelében kigyulladt egy személyszállító hajó és a tűznek hat halálos és két súlyosan sebesült áldozata van. A hajó huszonnégy órán keresztül égett és teljesen elhamvadt.

— Repülési tanszék a párisi egyetemen. Párisból jelentik: A parlamenthez javaslat érkezett, amelyben kéri, hogy az egyetemen repülési tanszéket állítsanak fel. A kérdés végleges rendezéséig a repülőgépek tanításával Maguon egyetemi tanárt bízták meg. Ez az első ilyen tanszék a világon.

— Gyártűzek Franciaországban. Párisból jelentik: Az elmúlt éjszaka négy nagy gyártűz volt Franciaország különböző részeiben. Párisban egy gépkocsigyár égett le. A tűznek tíz súlyos sebesültje van. A kár többmillió frank.

— Öngyilkos úvidéki bankigazgató. Belgrádból jelentik: Bajics Toma úvidéki takarékpénztár igazgató, aki Belgrad felé utazott, a szerb főváros közelében kiugrott a vonatból. A kerek darabokra tépték. A vizsgálat megindult a rejtélyes öngyilkosság részleteinek ki-derítésére.

— Negyvenéves házassági évforduló. Meleg családi ünnepség volt ma este Aradon, Vasóczy Károly volt aradi kereskedő, Burza Cornél ismert aradi vásáru nagykereskedő apósa, ülte meg 40 éves házassági évfordulóját feleségével, Gál Juliannával. A házassági jubileum alkalmával számosan üdvözölték a jubiláló házaspárt.

— Zsidó hősök emléktáblájának teleplezése Lippán. A lipovai Chevra Kadisa (szentegylet) a világháboruban elesett lipovai és járásabeli zsidó hősök emléket megőrkítő emléktáblát helyezte el temploma előcsarnokában. Ennek az emlékműnek ünnepélyes teleplezése és felavatása 15-én délelőtt 10 órakor ünnepélyes gyászistentisztelet keretében fog megtörténni. Az ünnepélyre az előkészületek folyamatban vannak és azon Bocu Sever bánati miniszter, a vármegye, a lipovai egyházak és hatóságok képviselői is megjelennek.

— Halálozás. Kollin Ignácné hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 11-én délután 3 órakor lesz a Piata Imparatul Traian (Attila-tér) 3. szám alatti gyászszoból.

— Kiosztották a kisantant-lengyel repülőverseny díjait. Bucurestiből jelentik: A kisantant-lengyel repülőverseny eredményeit most hirdette ki a zsűri. E szerint az első díjat 300.000 lej és egy ezüst serleget Cala cseh őrnagy nyerte el, második díjat 150.000 lej Mares cseh őrnagy, harmadik díjat 100 ezer lej Baydak jugoszláv kapitány, negyedik díjat 50.000 lej Cintic jugoszláv kapitány, ötödik díjat Paclea román kapitány, hatodik díjat Purgulescu román hadnagy, hetedik díj Tescescu román hadnagy, nyolcadik díj Bajan lengyel hadnagy. Pontozatok szerint Románia 220 pontot, Csehország 14 pontot, Jugoszlávia 145 pontot kapott.

— Bimbóhullás. Fájdalmas csapás érte Wagner Othmár és nejét, ujaradi lakosokat. Kisiuk, Othmárka 13 hónapos korában szeptember 9-én hirtelen elhunyt. Az elhunytat 11-én délután négy órakor temetik el a Calea Banatului 138. számú gyászszobából az ujaradi temetőben.

— Százados, aki csak pénzért adott szabadságot. A cluji hatodik hadtest hadbírósa ma délelőtt kezdte tárgyalni Ulmann Vasile századosnak, a nagyszalontai 93-ik gyalogezred parancsnokának a bűnperét. A kapitányt azzal vádolják, hogy a legénységnek csak egy adott szabadságot, hogy ezért 500—1000 lej fizettek neki, Ulmann századoson kívül több altiszt vádlottja is van a bűnpernek. Ítélet előreláthatólag csak holnap lesz, mert több, mint 50 tanu vár kihallgatásra.

— Szerencsétlenül járt munkás. Nagyváradról jelentik: Ma reggel haldokolva szállították a biharmegyei közpórházba Sipos Péter vasúti munkást, aki a bratkai iparvasut munkálatainál dolgozott. A kora reggeli órákban munka közben két darab, többmázsás súlyos vassín rázuhant az alsó testére és mindkét lábát borzalmasan összeroncsolta. A kórházban azonnal megoperálták, de sérülésével olyan súlyosak, hogy életbenmaradásához nincsen remény.

— **Az Aradi Ipar- és Népbank** betételeseit arra kérjük, hogy szeptember 12-én délután 6 órakor a városháza nagytermében igen fontos értekezleten jelenjenek meg. Előkészítő bizottság.

— **Dr. Antal György** orvos megkezdte rendelését. Az a hír terjedt el Aradon, hogy dr. Antal György aradi orvos vérhasban megbetegedett. A hír tévesnek bizonyult, mert a betegség sokkal enyhébb bélhurut volt, amelyet a rokonszenves aradi orvos már ki is hevert és rendeléseit meg is kezdte.

— **Földrengés Nagyszőlősön.** Ungvárról jelentik: Nagyszőlősön ma kisebb földrengés volt észlelhető. A földrengés, amely hat és tizenkét évvel ezelőtt hasonló körülmények között folyt le, nem okozott károkat.

— **Nyolc halottja van eddig a prahová-völgyi robbanásnak.** Bucurestiből jelentik: A Prahova-völgyében legutóbb történt robbanás halott-áldozatainak száma ma nyolcra emelkedett, miután két sebesült a campinai kórházban meghalt. A többi sebesült állapota változatlanul életveszélyes.

— **Árlejtés egy ötszobás városi lakásra.** Ma szeptember 21-ére nyilvános árlejtést tettek ki a téli színház épületében lévő ötszobás lakás bérbeadására. A lakást november 1-től három évre adják bérebe.

— **A Toll,** Zolt Béla főszerkesztésében megjelenő kitaláló és népszerű hetilap legújabb számában Zolt Béla Babits Mihálynak válaszol. Egyéb érdekes közlemények: „Spectator” Revizió regénye, Szász Zoltán: „A büzös város és az ártatlan falu”, Németh Andor: „A kis Pintér rejtelmeiből”, Maxim Gorkij: „Tul haladt-e a szépirodalom?”, Pásztor Árpád: „Csősz-vásár, Bárdos Ártur: „Irodalmi színház” stb. A Toll kiadóhivatala Budapest, VI., Csengery-ucca 58. Kérjen mutatványszámot!

— **Gyermekünk jövője.** Kosáryné Réz Lola az Uj Idők e heti számában Intenzíven foglalkozik a gyermek jellemének és lelkének problémájával és a gyermek helyes neveléséről bölcs tanácsokkal látja el az olvasóit. Zilahy Lajos folytatja a „Szőkevény” című meseteri regényét, az Uj Idők fordított regényét pedig a külföld egy kiváló írója C. H. Cushman, Ott találjuk Herczeg Ferenc vidám elbeszélését, Leonard Merrich novelláját, Falu Tamás utelírását, Berend Pál Zeppelin munkatársáról Eckenerről írt érdekes interjú, verset Telekes Béla és Magi Zoltán írt. Képeket közül a palesztinai zavargások színhelyéről, a barcellonai kiállításról, a gróf Karácsonyi palota parkjában lévő szép szobrokról stb. Az Uj Idők receptpályázatának minden háziasszonyt érdeklő receptjein kívül a lap népszerű rovatai és Mühlbeck Károly ötletes fejlécei tarkítják Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapját az Uj Idők-et. Előfizetési ára negyedévre 300 lej. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld a kiadóhivatal Budapest, VI. Andrassy-ut 16.

Általános országos ebkiállítás, kotórék és rendőrkutyaverseny Aradon.

(Arad, szeptember 10.) Mint köztudomású, e hó 14. és 15-én tartja a Romániai Ebtenyésztők Országos Egyesülete, Ófensége Elena anyahercegnő fővédnöksége alatt, ezévi országos kiállítást és speciálversenyt a Marosparti mozgó helyiségében és a Kongóban. Az egyesület aradi fiókiája a hatalmas nevezési anyagot most dolgozza fel s más előrelátható, hogy úgy a verseny, mint a kiállítás pompás és izgalmas vetélkedésre ad alkalmat a nevezőknek. A legkiválóbb tenyészállatok, importebek, melyek egyike-másika egy kis vagyont reprezentál, adnak itt egymásnak találkozót, hogy az internacionális szakbirákat kemény próbára tegyék a palma odaitélését illetően. A legpompásabb foxterrier-matadorok, az éleseszü és csalahatatlan szimatu Rin-Tin-Tinek itt mutatják be hosszú dresszúrájuk eredményeit a zsűrinek és a közönségnek. Ennél gazdagabb programu kiállítást és versenyt Romániában még nem rendeztek. Tekintettel arra, hogy Elena anyahercegnő, de legújabbban Mária királyné legmagasabb megjelenésével kitünteti a kiállítást és versenyt, a szokottnál nagyobb mértékben ambicionálja úgy a vezetőséget, mint a nevezőket s talán a benevezett ebeket is.

Elkeseredett harcokat vívnak élet-halálra a rókák a foxterrierekkel, örök ellenségekkel, a farkaskutya-verseny és bemutató olyan szenzációkkal és olyan bravurokkal fog szolgálni, hogy

Nincs orgazdája a fűtőházi lopásoknak

Pascutiu Traian igazgató nyilatkozata szerint aradi nagykereskedő nincs belekeverve az ügybe. — Ma két újabb feljelentés érkezett. — Két irányban folyik a vizsgálat.

Pénteken kezdődnek a tanukihallgatások.

(Arad, szeptember 10.) A fűtőházi panama ügyében ma újabb fordulat következett be: a vizsgálóbíróhoz ismét két feljelentés érkezett Reichenberg Dezső főmérnök, volt fűtőházi főnök és társai ellen. A két újabb feljelentést Herb Jon vizsgálóbíró a fűtőházi panama hatalmas aktacsomaggá növekedett dossziájához csatolta és ma egész délelőtt ezeket az iratokat tanulmányozta. A két ma érkezett feljelentés újabb, igen súlyos terhelő adatokat tartalmaz a panamázó fűtőházi tisztviselők ellen.

Miután dr. Herb Jon vizsgálóbíró az előzetes letartóztatásban levő Reichenberg kihallgatását befejezte, a héten a tanuk kihallgatására kerül sor. Ma küldték ki a vizsgálóbírói hivatalból az idézőket, amelyek szerint pénteken kezdődnek meg a fűtőházi panama ügyében a tanukihallgatások.

A vizsgálat azonban addig is tovább folyik és illetékes helyről nyert információink szerint a panama ügyében még igen sok részlet vár felderítésre és máris sokkal nagyobb arányban mutatkoznak a fűtőházi visszaélések, mint azt az első napokban gondolni lehetett.

A házivizsgálat is tovább folyik Pascutiu Traian igazgató vezetése alatt. A közeli napokban várják Bucurestiből az intézkedést, hogy a felfüggesztett Rimbasiu, Staiu főmérnök és társai ügyében Temesváron,

vagy pedig Bucurestiben fogják lefolytatni a fegyelmi eljárást?

Az Aradi Közlöny munkatársa ma felkereste Pascutiu Traian vasútigazgatót, aki a fűtőházi vizsgálatok ügyében a vizsgálatot vezető és megkérdezte tőle, igazak-e azok a hírek, amelyek a városban elterjedtek arról, hogy mint orgazda egy helybeli nagykereskedő is bele van keverve az ügyekbe?

— Neveket nem említhetek, annyit azonban módomban áll kijelenteni — mondta Pascutiu igazgató — hogy a vizsgálat eddigi adatai szerint még egyetlen nagykereskedő sincs belekeverve az ügybe. Különben is olyan természetűek a visszaélések, amelyek elkövetésénél nem volt szükség orgazdára.

További érdeklődésünkre Pascutiu igazgató kijelentette, hogy napról-napra érkeznek újabb feljelentések kisebb fegyelmi ügyekben, ezek azonban nem bírnak nagyobb jelentőséggel, mert csak arról értesítik a vasútigazgatót, hogy egyik másik mozdonytisztító és takarítónó rongyokat, meg ehhez hasonló egészen csekély értékkel bíró tárgyakat tulajdonított el.

A fegyelmi vizsgálat a felfüggesztett tisztviselők ügyében Pascutiu igazgató szerint harminc napon belül okvetlenül befejezést nyer, ez azonban nem érinti a bünyügyi vizsgálatot, ami sokkal hosszabb ideig fog előreláthatólag még elhúzódni.

Hoffmann Ottó fűszerkereskedő társtulajdonosa lett a Városi Kávéháznak.

Érdekes változás a nagy aradi kávéház vezetésében.

(Arad, szeptember 10.) Az aradi Városi kávéház vezetésében nagyjelentőségű változás történt. A kávéház eddigi tulajdonosai, Karácsonyi Sándor és Karácsonyi Döme, napok óta tárgyalásokat folytattak Hoffmann Ottó aradi fűszer- és csemegekereskedővel. A tárgyalásoknak eredményeként Hoffmann Ottó társtulajdonosként belépett a Városi kávéházba.

A kávéház értékét 9 millió 600 ezer lejre bármely külföldi metropolis versenyé megirigyelhetné. Két külföldi, nemzetközi bírójön le erre az alkalomra, Charles Kammerer és Rudolf Fosselt, akiknek neve kynologiai körökben a legmagasabb klasszist képviseli. A megye, a város, az anyaez egyesület, az aradi filialé, számos vállalat, intézmény és magánosok jegyezték és ajándékoztak tiszteletdíjat és díjakat, az állam érmeiket és diplomáikat, az egyesület érmeiket és diplomáikat, nemkülönben a most először bevezetett pénzdíjakat osztja ki a konkurenciából győztesként kikerülteknek. Az egyesület aradi filialéja élén Popescu P. George munkatárgyi vezérfelügyelővel, dr. Luszt Ferenc vadászseb alszakosztályelnökkel, Bánhidj Sándor báró foxterrier alszakosztályelnökkel és Erdélyi Károly filialé-titkárral mindent elkötet, hogy a kiállítás és verseny felejtethetetlen sporteseménye legyen minden szakértőnek, kutya-barátnak és a nagyközönségnek.

Munkácsi kereskedő, mint bandavezér.

Weiss Hermann két élete. — Leánya volt segítőtársa.

(Beregszász, szept. 10.) Már jó ideje Ruszinszékban nagyon felvirágozott a rablóvilág. Különböző helyeken egymást érték a legnagyobb szabású betörések és rablások, de a teteseknek nem sikerült nyomára akadni.

E napokban Huszt környékén elfogtak egy rablót és az a csendőrség előtt azt a vallomást tette, hogy a

rablóbandának Weiss Hermann munkácsi lakos a vezére. Ő szervezte meg szokott katonákból a rablóbandát, felfegyverezte és ugyancsak irányította azt.

becsülték fel, amelynek kétharmad része a Karácsonyi-fivéreket illeti, egyharmad részével három millió 200 ezer lejjel pedig Hoffmann Ottó lép be az üzletbe. Hoffmann Ottónak árutartozás fejében hétszázötvenezer lej követelése van a Városi kávéházzal szemben, így csak két millió 450 ezer lejjel lép be tulajdonosnak a Városi kávéházba. A kávéház vezetésében beállott változás általános érdeklődést váltott ki Aradon.

A csendőrség eleinte nem akart hinni a vallomásnak, mert Weiss jó módú munkácsi polgár, akinek tejjgazdasága volt és kereskedéssel is foglalkozott. A nyomozás folyamán azonban olyan súlyos adatok jutottak Weiss bűnösségét illetően a csendőrség kezébe, melynek alapján Weiss Hermann, családjának több tagját és Mermelstein Elias nevű rokonát is letartóztatta.

Weissről kiderült, hogy valóságos kétfajú életet élt.

Nappal gazda és kereskedő volt, éjjel azonban gyakran fordult meg háza közelében gyanus alakok között, akikkel tárgyalt, sőt lakásában több ízben voltak főleg éjjel megbeszélések ismeretlen emberekkel. Ezeket a megbeszéléseket rendszeren rövid időn belül jól sikerült betörés, vagy rablás követte valahol a környéken.

Letagadhatatlan bizonyítékok szólnak amellett is, hogy

Weiss a leányát is beavatta bűnös üzembe.

Kétségtelen, hogy Weissnek az ellen sem volt kifogása, hogy a rablóbanda tagjai udvaroljanak leányának, sőt ez az udvarlás tulment a megszokott határokon, aminek kétségtelen bizonyítéka az, hogy a leány áldott állapotban van. A munkácsi híthű zsidók körében természetesen óriási megbotrányozást keltett, hogy a leány ennyire megferlekedett magáról.

— **Egy elszabadult farkas garázdálkodása.** Egerből jelentik: Egervár vasúti állomásánál, egy vándor állatsergelyből kiszabadult egy farkas, amely végigrohant a község uccáján, befutott egy házba, ahol megharapott egy urias szőnyeg és egy gyermeket. A farkast sikerült leütni.

Szabó Dezső ezuttal Babits Mihályt „végezte ki”

A pesti irodalmi élet szenzációja. Szabó Dezső durva támadása Babits Mihály ellen

(Budapest, szept. 10.) A magyar irodalmi életnek, amelyben még nem csendesedett el az Ady körüli harc sem, újabb szenzációja van.

Szabó Dezső, az ismert regényíró, még nála is szokatlan kiméletlenséggel végzi ki Babits Mihályt, a nemrég megjelent „Halálfiak” című regény kritikájában. Szabó Dezső most jelentette meg „Kritikai füzetek” című vállalkozásának első füzetét és ez szól Babitsról. A füzet címe: „Filozopter az irodalomban.”

Elteltek attól, hogy Szabó Dezső a világirodalom legkiválóbb regényeit a következőkben sorolja fel: Education Sentimentale, Raszkolnyikov, Dorian Grey, Madame Bovary, Jean Cristophe, Nincs menekvés. Az elsdort falu és a Segítség, amely felsorolásban három regényt éppen Szabó Dezső írt. — a kritika megállapításai egyebekben is meglehetősen szubjektívek.

Mindjárt előjáróban Babitsnak Halálfiak című regényét „betügmótelep”, „betüpenészreteg”-nek mondja Szabó s azt írja, hogy Babits, aki nem író, nem költő, hanem szorgalmas filozopter, nem azz életet írja, hanem csak szavakat ír, könyvekből és irodalmi emlékeiből kompilál. Többek között a következőket mondja róla.

„Nem volt még a kezemben olyan nyomdafestékkal busított papirostömeg, melyen az embereknek fillentett szereplők annyira csupán és csak betűk lettek volna, mint mint ebben a roppant kád szókutimászbán.”

Szabó kritikái füzetének a pikantiája abban van, hogy — bár Babits a Halálfiak befejezésében tiltakozik az ellen, hogy a saját életét írta volna meg, a közhit az, hogy Sátoridy Imre, a regény filozopter-hőse maga Babits Mihály és Sót város nem más, mint Bonyhád, ahol Babits fiatalságát eltöltötte.

Ezekután kétszeresen érdekes, hogy mit ír Szabó erről a Sátoridy Imréről. Ezeket mondja róla:

„A regény hőse, vagy helyesebben: püpgyája: Imruska, a Sátoridy bíró és a Nelli buval elvetélt csemetéje. Ez nem fiú és nem leány, nem gyermek és nem fiatalember, nem jó és nem gonosz: filozopter. Nem játszik, nem paritvázál, nem gonoszokodik, nem verekedik, nem kacag, nem szeret, nem él: filozopter. Filozopternek szükték, mint macskának a macskakölyök s olyan kész filozopter már az egynapos pelenkájában, mint amilyen elkészült filozopter lesz koporsójában.”

Majd így folytatja:

„...undorító és genyves, hitvány és irgalmat nem érdemlő ember-bacillus, mely folyton növekvő szemetes sokaságában modern kulturánk egyik legpimaszabb betegségét hemzsegi össze.”

Majd egy más helyen:

„Imruska megszületik. De valószínű: nem az áldott emberi csókból. Két rosszul kompilált szótárt összeütöttek s lett belőle Imruska: beteg szorgalom, beteg ambició, beteg irigység. Aztán szonja az anyja emlőjét. De nem azért, hogy az elbocsátó testből magába szívja a kacagássá és sirássá delázó világ nagyszerű torokosságát: az édes lelket termő emberi húst. Nem. Hanem: mert a tanmenet szerint a csecsemő-évi lecke a szopás. És a két fájdalmas emlő közt feljelentkezi mutatványját: — Mama, kérem, ugy-e egyesre szopok? Ugy-e én vagyok az első szopó az osztályban?”

A regényből közölt és szabódezsői ötlettel, de kőgyetlenséggel kiválogatott idézetek alapján állapítja azután meg, hogy Babits Mihály önmaga is megírja magáról, hogy ő nem költő és a költészet lényegét csak a szavakkal való játéknak tekinti. „Babits csak filozopter, csak jó tanuló és sohasem volt egyéb. Nincs képzelete, nincs érzelmvilága és nem gondolattermő elme.”

Végző konkluziót a regény értékéről a következőkben vonja le Szabó Dezső: „Nem irtak még magyar könyvet silányabb, mesterkétebb, ennyi bolondságból összecsiszított nyelven.” Tiltakozik az ellen, hogy Babitsot Ady mellé állítsák, akivel egy geológiai korszakban sem szabad együtt kiejteni a nevét, mert Ady „az abszolút költő, Babits az abszo-

lut tagadása minden költészet lényegének, az abszolút mechanikus, a mesterember. Ady költészete az élet, a lélek folyton új gazdagodással fellobogó egyéni és történelmi élete egyaránt, Babits csinálmányai halvaszületett papirvirágok léttől irtózó, bus filozopterek számára. Ady az abszolút zseni, Babits a tipikus, százpercentes, mintegy az iskolai padnak készült antizseni.”

Természetesen Szabó Dezső nem fejezhe-

Magasvasutat építenek Budapesten.

Egy magyar technikus érdekes találmányát alkalmazzák az újszerű közlekedési eszköz megvalósításánál, amely a vasut és repülőgép kombinációja lesz.

Budapestről jelentik: Érdekes beadvány érkezett ma Budapest tanácsához. Egy 200 millió pengővel alakított magyar tőkecsopord földfeletti vasutat akar építeni.

A tőkecsopord Markbreiter Márton magyar technikus találmányát használja fel, amely a vasut és repülőgép kombinációja. A közlekedés torpedóalakú kocsikkal bonyolódik le, sodronykötélen. A vasut elején és végén

ti be kritikai tanulmányát anélkül, hogy némi oldalvágásokat is ne tegyen többek között Révész Bélára, akiről azt írja, hogy „rettenetes a stiláris bajuszpedróje”. Szomorj Dezsőről, hogy „írásai beteg szóváladékok, vénkisasszonyos mondathalmaz-cikornyák”, de megállapítja, hogy „Babitsnál unalmasabban, undorítóbban, mesterkétebben, cikornyásabban nem terelték még nyelvve a magyar szónyájákat.” A Halálfiat „Unalomfuvatag”-nak mondja.

A brosur a budapesti irodalmi körökben és az olvasók előtt is nagy feltűnést keltett s most különös érdeklődés várja, hogy áll-e szavának Szabó Dezső és folytatja-e a kritikai füzeteket.

propellerek vannak és a hajtóerőt benzinmotorok szolgáltatják. Egvelőre a Margitsziget, a vár és a budai hegyek felé irányul a közlekedés, de később Budapest és a Balaton között építik meg a vonalat, amelyen 40 perc alatt lehet a Balatonhoz jutni. Budapesten 50 fillér lesz a viteldij. Ha a tervezetet jóváhagyják, a jövő év tavaszán megkezdődik az építkezés.

Érdekes cigánylakodalom Kisjenőn.

Végre a cimbalmos is benősült a bandába. — A Boros-familia tagja volt Nemessányi is. — Hét vármegyére szóló lakodalom.

(Arad, szept. 10.) Ritkaságszamba menő lagzi folyt le most Kisjenőn. A lagzialkalmat a kisjenői kedvelt Boros-cigánybanda egyik tagja szolgáltatta. Az történt ugyanis, hogy a primás szép, fiatal hügát, a Boros Juliskát elvette a cimbalmos, Sóvári Jóska feleségül. Tudni kell ugyanis, hogy a Boros-banda tagjai mind egy családba tartoznak. A primás testvére a brácsásnak, a nagybögös atvái a kontrással és így tovább. Valamennyinek pedig apja, bácsija az öreg Boros, a régi idők híres primása, aki most már átadta helyét a fiainak és csak különleges alkalommal áll a banda élére. Neki volt veje a híres Nemessányi, az urprimás, a volt főhadnagy, aki ezelőtt három évvel halt meg.

Ebben a szép, nagy familiában egyedül a Sóvári Jóska volt ágról szakadt idegen. Lehet, hogy a keserves egyedüllét, de még inkább lehet, hogy a Juliska fekete, szép szeméi birták rá arra, hogy „benősüljön” a bandába. Ő se akármiféle legény. Szép, dus, bodor haja van, csak úgy feszül rajta a frakk és olyan szépen tudta játszani a szép Juliska nótáit, hogy nem csoda, hogy az öreg Boros beengedte a tisztos családba. A lagzi aztán igazán hét vármegyére szólt. Dr. Olosz János, az ismert költő a Helikon tagja és Pálfi Gyuri, a fiatalság kedvenc Gyuri bácsija voltak a násznagyok. Délután 5 órakor volt az esküvő az erdőhegyi református templomban. A hatalmas menet az Iparos Körből indult el. Nvölz koszoruspár volt, csupa kisjenői lányok, fiúk, akiknek annyi bált muzsikált már végig a Boros-banda. A templom zsufolásig megtelt közönséggel. Este aztán nagy vacsora volt az Iparos Körben. Minden teritéknél egy kis csokor virág volt és minden pohárban egy szál vörös szegfü. Szalonai cigánybanda húzta a szép hallgató nótákat.

A vacsorán rengetegen vettek részt. Ott volt a kisjenő-erdőhegyi intelligencia, a mulatós, táncolni szerető fiatal leányok, fiúk tejjes számban. Ejjélkor volt a menyasszonytánc. Elsőnek a két násznagy: Dr. Olosz és Pálfi forgatták meg a Juliskát, utánuk aztán tódultak a férfiak. Eladó lett a menyasszony és csak úgy hullottak a ropozós bankók. Aztán eladó lett a vőlegény is, aki bizony szintén nagyon kapós lett, mert az asszonyok, lányok sem sajnálták egy-két fordulóért a százásokat.

Később aztán, mikor a jókedv tetőfokra hágott, a Boros-banda azt mondta a szalonai banda játékára, hogy: „ez a zene nem zene”, elszedték tőlük a hegedűket és ők kezdtek játszani. A megszokott kedvenc cigányok játéka aztán csak fokozta a kitünő hangulatot.

Étvágyban nem volt hiány, egy borjú,

husz liba, százhusz tyúk és csirke, hatvan torta, háromszázliter bor és kétszáz üveg sör fogyott el a kisjenői cigánylakodalmon. Eredmény: Reggel a közönség nagy részét kocsiokon kellett hazaszállítani. — Így esett a Boros Juliska és Sóvári Jóska lakodalma Kisjenőn anno 1929. (m. l.)

Hatóságilag feltörték a volt gépüzemigazgató lakását.

A távollevő Kaufman Kamil butoralt a lakás két szobájában raktározták el.

(Arad, szeptember 10.) Ma délelőtt megtörtént Kaufman Kamil volt aradi gépüzemigazgató lakásának hatósági felnyitása. Mint az Aradi Közlöny megírta, Lufai Cornel dr. interimár bizottsági elnök elrendelte, hogy a lakást nyissák fel és a berendezést raktározzák be valamelyik szobába, mert a volt gépüzemigazgatónak szeptember 1-e után nem állott jogában továbbra is igénybevenni a lakást.

A mai délelőtt folyamán történt a felnyitás, amelyet egy lakatosmester végzett és amelynél Tripa Mihály gépüzemi aligazgató, Jac Jenő gépüzemi titkár, valamint két városi tisztviselő asszisztált. Amikor a felnyitás megtörtént, pontos leltárt készítettek azokról a butorokról és berendezési tárgyakról, amelyeket a lakásban találtak, bevették a leltárba azt is, milyen állapotban vannak egyes butorok, amelyeket aztán a lakás két szobájában elraktározták. A déli órákig tartott az elraktározás, majd a két szobát bezárták, az ajtókat lepecsételték és a kulcsokat a városházára vitték, ahol átadták Velcsó Géza dr. helyettes elnöknek. Amennyiben Kaufman Kamil később jelentkezik butoraiért, leltár szerint adják vissza azokat.

A leleményes rendőr.

Revolverrel tíz lej forgalmi adót zsarolt ki a járőrelőktől.

Chisinauból jelentik: Az ügyészség tegnap letartóztatta Aratan közrendőrt, aki a pénzszerzésnek igen különös módját találta ki. Örszemre küldték a Petru Rares-uccára, hol rendszerint igen nagy a forgalom. Mielőtt szolgáltatást megkezdte volna, néhány deci pálnkát felhajtott az egyik korcsmában, azután posztos helyére kiállva, megállított minden járókelőt, arra való hivatkozással, hogy

az uccában új a járda és mindenkinek azon közlekedik, tíz lej forgalmi adót köteles fizetni. Aki nem akarta megfizetni a forgalmi adót, az nem mehetett végig az uccán, mert

a rendőr revolverrel állott utjába. Néhány óra alatt már pár száz lej gyűjtött össze, de időközben a rendőrség értesült a zsarolásról és azonnal letartóztatta.

A szerkesztésért felelősen SALGÓ HENRIK felel.

INGYENAD minden felvételhez egy művészi kivitelű nagyítást és egy **zsebtükröt**, saját ar- **Stojkovits és Békés** P. Avram Iancu (Szabadság-tér) **izléses képével**

KÖZGAZDASÁG

Csak egy lejjel szállították le a lisztárakat.

A maximáló bizottság revideálta előbbi álláspontját. — Az új kenyér- és lisztárak visszavonásig érvényesek.

(Arad, szeptember 10.) Ma délelőtt ülést tartott Aradváros árkmaximáló bizottsága. A bizottság ismét a liszt- és kenyérárak ügyével foglalkozott és hosszas vita után elhatározta, hogy

ideiglenesen revideálja előbbi álláspontját a liszt- és kenyérárak leszállítására vonatkozólag.

A bizottság tekintetbe vette azt a körülményt, hogy a szomszédos városokban drágábbak az árak, mint Aradon, ezenkívül nem akarta kitenni a közönséget annak, hogy ne lehessen Aradon kenyeret és lisztet kapni. Ezért helyt adott ideiglenesen a lisztkereskedők és pékek kérésének és a multkori két lejjel szemben,

Hogyan cserélik be a hibás bankjegyeket?

A hibás bankjegyek becserélésére nézve a Nemzeti Bank a következő rendeletet bocsátotta ki:

Becszerelendők mindazon bankjegyek, amelyekben az alant felsorolt hibák találhatók:

1. Ha egy bankjegy a használat következtében teljesen bepiszkolódott, azonban egy darabból áll minden nehézség nélkül teljes értékében beváltandó.

2. Olyan bankjegyek, melyek zsirral vannak átitatva, annyira, hogy a bankjegyek számai felismerhetetlenné váltak, a Nemzeti Bank bucuresti-i központjába beküldendők, ahol azokat megvizsgálják, hogy nem hamisítványok-e?

3. Ha egy bankjegynek bármelyik negyedrésze hiányzik, ezt teljes értékben köteles a Nemzeti Bank bármelyik fiókja beváltani.

4. Ha egy bankjegynek az alsó vagy felső fele hiányzik, azt fele értékben váltja be a Nemzeti Bank vagy fiókja, azonban csak-

csak egy lejjel szállította le a liszt és kenyér árát.

Lisztárak így a következők:

A malommal átvéve: fekete liszt 5.50 lej, félbarna 8, főző 9 lej. A nagykereskedőknel: fekete 5.66 lej, félbarna 8.20 lej, főző 9.27 lej, a kiskereskedésben 6 lej, 9 lej és 10 lej. A kenyér árai: fekete kenyér 6 lej, félbarna 9 lej, fehér 10 lej. A bizottság ezután a juh hus árát a multkor megállapított 32 lejről 26 lejre szállította le.

Városvezetőségi körökben kijelentették, hogy ezek az árak csak visszavonásig érvényesek és ha a bizottság szükségesnek és lehetőnek fogja találni, újabb árleszállítások következnek.

Is abban az esetben, ha a meglévő darab egy darabból áll, azaz nincs két darabból összeragasztva.

5. Ugyanez az eset áll fenn olyan bankjegyekre nézve, amelyeknek a bal vagy a jobb fele hiányzik. Ha a meglévő rész egy darabból áll, a Nemzeti Bank feleértékben váltja be a hiányzó bankjegyeket.

6. Az olyan bankjegyeknek, melyeknek egyharmadrésze hiányzik, akár felső vagy alsó, vagy a jobb, esetleg a bal oldalból, ezeket szintén féláron váltja be a Nemzeti bank.

= ZÜRICHEN NYITÁSKOR 3.08.50. ZÁRLATKOR 3.09 A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59, Berlin 40.10, London 816.40, Newyork 168, Milánó 8.81, Zürich 32.43, Prága 4.98.75, Bécs 23.71.50, Budapest 29.39, Varsó 19.10. Valuták: Márka 40.20, sterling 814, francia frank 6.59.50, svájci frank 32.50, olasz lira 8.85, dollár 167, osztrák schilling 23.50, magyar pengő 29.50, csehszlovák korona 4.98.

= Nyilvános árlejtés a színházi fűtőtestek-re. Ma tartották meg Aradváros gazdasági hivatalában a nyilvános árlejtést a téli színház fűtőkészülékének kicserélésére. Két ajánlat

érkezett be, az egyik a cluji Lengyel és Serényl-cég ajánlata, amelyben 378.000 lejt kérnek a munkálatokért, míg Pallós Sándor, Cluj, 449.900 lejt kér.

= Fizetésektelen csermői kereskedő-cég. Weinberger Jakabné, született Klein Hilda és Klein Hermann csermői kereskedők, ma beadvánnyal fordultak az aradi törvényszékhez és kérték a kényszerjegyzési eljárás megindítását. A fizetésektelen cég hitelezőinek 50 százalékos kvótát ajánlott fel. A törvényszék a napokban dönt a kérelem felett.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Wagner Othmár és neje szül. Weber Margit fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy kiasi fiuk

Othmárka

13 hónapos korában f. hó 9-én hirtelen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait f. hó 11-én d. u. 4 órakor fogjuk az új-aradi Călea Banatului 138. sz. gyászszobából az ujaradi temetőben örök nyugalomra helyezni.

Emléke áldott, pihenése csöndes legyen!

Ujarad, 1929. szeptember 10-én.

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett édesapám

id. Fias János

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatomat enyhíteni igyekeztek, ezuton mondok leghálásabb köszönetet.

ifj. Fias János.

NSU

a legfőbbkésőbb motorkerékpár
Lej 35 000—70.000.

NSU kerékpár Lej 5000—7000.

JTOMOTO

ideális könnyű motorkerékpár,
kupplung, Boschvilágítás, 2 HP.
Lej 14.500.

OWA

a legmegbízhatóbb segédmo-
tor, 1 HP. Lej 5.800.

SPORTING

BRASOV, Fantanei 30b.

Arjegyzék ingyen.

KEDVES BÖSKE!

A multkor említetted, hogy sehohsem tudsz tartós **harisnyát** kapni. Próbáld csak meg egyszer a jó

német márkával.

Ez biztosan ki fog elégiteni, mert nemcsak végtelenül ruganyos és tartós, hanem **elegáns** is és kellemes viseletű. Ezen világmárka azonban csak jobb szaküzletekben kapható. Ne hagyd magad más gyártmányra reábeszélni, hanem kérj csak olyan harisnyát, amelynek kétszeres szegélyébe a következő védjegy van beleszöve

Mariskád.

NEDVES FALAKAT csakla

FENOLLAKK

folyékony szigetelőanyaggal lehet biztosan szárazra tenni. Gyártja: GROZIT, Timisoara

Orvosnak vagy ügyvédnek alkalmas

2-3 szobás, előszobás, parkettás lakos központban, november hó 15-re kiadó.

Bővebbet Rudolf Mosse hirdetőben.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MESZNITROGEN

„NITROGEN” Műtrágya és Vegyipar RT. eladási irodájától TIMISOARA I. Bul. Regele Ferdinand 3., vagy: „Mezőgazdák” Kereskedelmi Részvénytársaságtól, Aradon

a legjobb és legolcsóbb nitrogénműtrágya. Javítja a földet és magas hozamot biztosít. Kérjen azonnal felvilágosítást, ajánlatot a dicsőszentmártoni

Flóktelep: TIMISOARA,
Bulevardul Berthelot 23.
Crep de chin ruhák ... 1200 Lejtól
Foulard ruhák ... 1400 Lejtól
Parisietle ruhák ... 800 Lejtól
Griset e ruhák ... 800 Lejtól

Őszi és téli felöltő és ruhauljodonságok megérkeztek

Flóktelep! C.L.U.J
Cal. Reg. Ferdinand 25
Őszi divatfelöltők ... 900 Lejtól
Téli kabátok ... 1000 Lejtól
Szőrmés divatkabátok ... 1500 Lejtól
Szőrmebundák ... 5000 Lejtól

Kérem a címre figyelni!

PLESZ GYULA céghez Arad
Központi női ruhanagyruháza, a színház hátsó bejáratával szemben

Kérem a címre figyelni!

Rádióműsor.

— Rádióidő —

SZERDA, szeptember 11.

Bucuresti. 22.45. Zongorahangverseny. 23.15. Hegedűhangverseny. — Berlin. 20. Csellóhangverseny. 20.30. Időszereu szerelmés dalok. — Belgrád. 22.40. Man dolinhangverseny. — Wien. 21. Peter Flamm saját műveiből olvas fel. Utána: Esti hangverseny. — Budapest. 10.15. Hangverseny. 13.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 15.30. Hírek, életmészerák. 18.15. Börzsönyi Béla novellái. 18.45. A m. kir. 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye az Angol Parkból. 21. Gramofonhangverseny. Wagner: Tristan és Isolda c. operájának előadása a beyreuthi „Wagner-operaház”

énekeseinek, kórusának és zenekarának közreműködésével. 23.30. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek és nemzetközi sakkversenyeredmények. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

CSÜTÖRTÖK, szeptember 12.

Bucuresti. 22. Söfte Munteano énekhangversenye. 22.15. Zenekari hangverseny. — Berlin. 21. Kamarazene. Utána tánczene. — Belgrád. 21.30. Rádió-kvartett, 23.10. Dalest. — Milano. 21.30. Giordano: „Siberia” című operájának közvetítése. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13.05. A m. kir. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 15.40. Kisérleti átvitel Wienből. A bandoengi (Jáva) rádióállomás hangversenye. 17. Rádió Szabad Egyetem. 20. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak választékosan és ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok feligaz levelek továbbítására megfélelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

TUBARÓZSA jelűre levél van az Aradi Közlöny kiadóiban. 4832

ALKALMAZÁS.

JOBBSZOBALÉANY keresetlik, volt Butthyány-ucca 6., I. em. 4825

FIZETŐ kézilányok felvételnek Josefine Deutsch női kalapüzletében Str. Bratianu. 4826

NÉGYPÉNKÖZLETI végzett leány, üzleti, irodai, vagy más hasonló állást keres. Szíves megkereséseket az Aradi Közlöny kiadóiba kér. 4827

IDŐSEBB NŐ ajánlkozik 1—2 hónapos gyermek mellé hosszú bizonyítvánnyal azonnali belépésre. volt Révai-ucca 5. 4835

FÖZÉSHEZ ÉRTŐ liszta mindenest keresek 15.ére. volt gróf Károlyi-ucca 13. 4834

LAKÁS.

VOLT Varjass Lajos-uccában egy szoba alkoyval és minden mellékkel a 1. októb. 1.ére kiadó. Érdeklődni lehet Buttinger Teréz, volt Butthyány-ucca 35. sz. mosóda. 4781

A FŐTÉREN két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra kiadó. — Hatschek, Str. Márásesti 58—60 szám. (Kossuth-ucca) földszint 4.

KÜLÖNBEJÁRATU, diszkrét, elegánsan bútorozott szobát keresek a belvárosban. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1234

A VOLT SZABADSÁG-TÉR KÖZELÉBEN két szobás, szükséges mellékkel ellátott udvari lakás kiadó. — Hatschek, Str. Márásesti 58—60 szám, (Kossuth-ucca) földszint 4.

ÜZLETEK.

DUSAN felszerelt előnyomda üzletben rendezéssel együtt családi okok miatt eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4801

VÉTEL ÉS ELADÁS.

IRÓASZTALT modernet, kevésbé használtat megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóiba kérek.

MEGBIZOIM RÉSZÉRE keresek régi olasz és holland festményeket fára vagy vászonra festve. régi brokát misemondóruhákat, signált elefántcsont miniatűröket, márkás porcellánokat, antik portrékat, zenélő órákat, szőnyegeket, antik asztalokat stb. Salgóiné bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman palota

VARRÓGÉP kis „Singer” kitérő állapotban eladó. Str. Rusu Sirianu (volt Au lich Lajos-ucca) 13. földszint jobbra.

PERZSA és mormotta bundák, utazóbörönd és kofferok, antik könyvszekrények, komódok, antik órák, komplett ebéd- és szalonberendezések, Bieder-mayer fotelok és székek, különböző márkájú zongorák, szőnyegek, Bieder-mayer szalongozárnyok, antik varróasztalkák, álló- és fall órák, dísz tárgyak, gramofon, rézóra, réz és bronz girlandok, tükrök, storeok, falilámpák, stb. eladók. Salgóiné bizományi üzlete Str. Horia 1. (Neuman-palota.) 900

PIANINÓT bérbe vennék. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 4830

MACULATURA PAPIR 5 kg-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

5 lámpás rádió
kivételesen hangos, hangszáza, selectiv modern készülék, komplett felszerelés, accumulatorral.
olcsón eladó.
Földes, Str. Butteanu 3. (Bem-ucca d. u. 1—3-ig.)

ALAPITTATOTT 1897.

Schreck & Söhne

női kabátok gyára — Engros-Export

Képviselek és árumintaraktárak:

LONDON
AMSTERDAM
STOCKHOLM
OSLO.

WIEN
I. ROTENTURMSTRASSE 22.
Telefon R 28—3—38.

Adómentes uri magánház

közel a vasútállomáshoz, azonnal átvethető 4 parkettás szoba, elő. fürdőszobás lakással, 450 □-ös gyümölcsös kerttel, minden elfogadható áron eladó. Belvárosban egy kisebb uriház 3 szobás átvethető lakással, villany, vízvezetékkel, parkirozott udvarral 265 000 lejtért eladó. Bővebbet KISS LAJOS „URANUL” irodájában, Városházával szemben, Bul. Rezele Ferdinand 1. 4833

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

INGATLAN.

HÁZ vendéglővel Hegyalján eladó Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 4799

EGY jólljövélmező ház azonnal eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 4821

KÜLÖNFÉLÉK.

RÖVIDÁRU KAPUALJA családai okok miatt sürgősen eladó. Ugyanott egy fiú fúzszerakmában kifutónak, esetleg tanulóknak felvételük. Cim: volt Forray ucca 14. szám. 4836

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPÁNT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1151

Mezőgazdák!

„Máv.” gyártmányú acélkeretes, golyócsapággyas oszlopgepek, „Hano-mág” gyártmányú 28/32 lóerős traktorok, „Massey-Harris” gyártmányú motorok és aratógépek, fűkaszálók és társas boronák, „Unicum-Drill” vetőgépek, kisebb gazdasági gépek, kerékpárok és varrógépek, előnyös feltételek mellett kaphatók:
Ernest Lusztig Ernőnél,
az „Industria” kereskedelmi Rézvénytársaság képviselőjénél Aradon, Bulev. Rezele Ferdinand (Boros Béni-tér) No. 41.

Modern 4—5 szobás magánház kiadó

központban nov. 15-re.

Bővebbet Rudolf Mosse hirdetőben.

Izr. Leanyinternátus

felvessz bentlakó tanulókat a jövő tanévre. Elisrendű ellátás, családias otthon, tanári felügyelet és mérsékelt díjak. — Prospektussal szolgál:
STEINER INT. p. FETE
Arad,
Strada Popa I. Rusu 3.

Bérszántást

vállal motor-
ekével 12 collig
SZTAREK,
Macea, jud. Arad.

VIZUMOK követségeknél
Útleveleghosszabítások, C.F.R. bérletek

!! Künstler-vizumiroda !!
Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 26. :: Dácia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintézek.